

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

29 квітня 2025 р.

м. Львів

№ 63/47-р/к

Справа № 63/8-02-05-2025

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

Комунальне підприємство «Водоканал» Долинської міської ради (далі – КП «Водоканал», Підприємство) у період з січня 2023 року по квітень 2025 року є суб'єктом господарювання, що займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуги з централізованого водопостачання на території населених пунктів: (*інформація з обмеженим доступом*), у межах діючих систем централізованого водопостачання, які перебувають в управлінні чи обслуговуванні Підприємства, як таке, що не має жодного конкурента, тобто, з часткою 100 %.

КП «Водоканал» Долинської міської ради уклало договори про надання послуги з централізованого водопостачання, умовами якого визначено можливість припинення договору шляхом його розірвання з ініціативи будь-якої сторони за умови попередження іншої сторони за один місяць до дати розірвання договору, що не передбачено Типовими договорами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 02.02.2022 № 85 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 05 липня 2019 року № 690»; а також достроково розривало договори про надання послуги з централізованого водопостачання із споживачами Болахівської, Вигодської та с. Баня Лисовицька Моршинської територіальних громад з подальшим укладенням договорів на строк менше одного року.

КП «Водоканал» Долинської міської ради повідомило споживачів Болахівської та Вигодської територіальних громад та с. Баня Лисовицька Моршинської територіальної громади про забезпечення послугою з централізованого водопостачання виключно у разі укладення договору з органом місцевого самоврядування або визначеним єдиним суб'єктом господарювання, за відсутності на їх території, крім КП «Водоканал», іншого суб'єкта господарювання, який має ліцензію на здійснення діяльності з централізованого водопостачання, та призупинило у січні 2025 року надання послуги з централізованого водопостачання окремим споживачам Болахівської та Вигодської територіальних громад з не передбачених чинним законодавством підстав.

За умов існування значної конкуренції на ринку така поведінка КП «Водоканал» була б неможливою, оскільки, маючи зацікавленість щодо продажу свого товару — послуг з централізованого водопостачання, Підприємство вживало б заходи щодо дотримання положень законодавства у сфері надання цих послуг та недопущення ущемлення інтересів споживачів.

За результатами розгляду справи № 63/8-02-05-2025 такі дії КП «Водоканал» визнані порушеннями законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченими частиною

першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуги централізованого водопостачання, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку; пунктом 5 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку послуги з централізованого водопостачання шляхом часткової відмови від придбання послуги з централізованого водопостачання, за відсутності альтернативних джерел придбання.

На КП «Водоканал» (ідентифікаційний код юридичної особи (*інформація з обмеженим доступом*)) накладено штраф у загальному розмірі 136000 (сто тридцять шість тисяч) гривень.

Адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи 63/8-02-05-2025 про порушення комунальним підприємством «Водоканал» Долинської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи (*інформація з обмеженим доступом*)) законодавства про захист економічної конкуренції, передбачені пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 і пунктом 5 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», та подання Відділу досліджень і розслідувань в Івано-Франківській області Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 10.04.2025 № 63-03/170-П з попередніми висновками у справі № 63/8-02-05-2025,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Західним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) розглянуто заяви:
- комунального закладу «Народний дім Моршинської територіальної громади» Моршинської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи (*інформація з обмеженим доступом*)) від 14.10.2024 № 21, отриманої дорученням Антимонопольного комітету України (далі – Комітет) від 15.10.2024 № 8-01/172-АМ (вх. № 63-01/36-АМ від 16.10.2024),
  - виконавчого комітету Болехівської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи (*інформація з обмеженим доступом*)) від 10.10.2024 № 426/02.1-29/24, отриманої дорученням Комітету від 16.10.2024 № 5-01/175-АМ (вх. № 63-01/37-АМ від 18.10.2024),
  - Навчально-виховного комплексу «Лисовицька середня загальноосвітня школа І-ІІІ ст.-ліцей» (ідентифікаційний код юридичної особи (*інформація з обмеженим доступом*)) від 15.10.2024 № 154/01-23, отриманої дорученням Комітету від 16.10.2024 № 10-01/174-АМ (вх. № 63-01/38-АМ від 18.10.2024),
  - Моршинської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи (*інформація з обмеженим доступом*)) від 15.10.2024 № 173, отриманої дорученням Комітету від 15.10.2024 № 5-01/73-АМ (вх. № 63-01/39-АМ від 18.10.2024),
  - Болехівського ліцею №2 «Науковий» Болехівської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи 20555042) б/н і б/д, отриманої дорученням Комітету від 25.10.2024 № 10-01/183-АМ (вх. № 63-01/40-АМ);
  - Управління праці та соціального захисту населення виконавчого комітету Болехівської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи (*інформація з обмеженим доступом*)) від 24.10.2024 № 685/03-06/24, отриманої дорученням Комітету від 28.10.2024 № 63-01/41-АМ (вх. № 63-01/41-АМ від 28.10.2024);
  - Болехівського ліцею №1 «Академічний» Болехівської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи (*інформація з обмеженим доступом*)) від 25.10.2024 № 215, отриманої дорученням Комітету від 25.10.2024 № 10-01/184-АМ (вх. № 63-01/42-АМ від 28.10.2024);

- Управління освіти виконавчого комітету Болехівської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи (*інформація з обмеженим доступом*)) від 24.10.2024 № 303, отриманої дорученням Комітету від 25.10.2024 № 5-01/181-АМ (вх. № 63-01/43-АМ від 28.10.2024);
- Фінансового управління Болехівської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи (*інформація з обмеженим доступом*)) від 24.10.2024 №01-15/140, отриманої дорученням Комітету від 24.10.2024 №5-01/180-АМ (вх. № 63-01/44-АМ від 28.10.2024);
- Гузіївського ліцею Болехівської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи 20556053) б/д і б/н, отриманої дорученням Комітету від 04.11.2024 № 10-01/191-АМ (вх. № 63-01/46-АМ від 08.11.2024);
- Вигодської селищної ради (ідентифікаційний код юридичної особи (*інформація з обмеженим доступом*)) від 17.10.2024 №1625/02-С3, отриманої дорученням Комітету від 28.10.2024 № 5-01/190-АМ (вх. № 63-01/47-АМ від 30.10.2024);
- Болехівської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи (*інформація з обмеженим доступом*)) від 24.10.2024 № 449/021-29/24, отриманої дорученням Комітету від 30.10.2024 № 5-01/192-АМ (вх. № 63-01/51-АМ від 04.11.2024);
- Відділу культури виконавчого комітету Болехівської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи (*інформація з обмеженим доступом*)) від 25.10.2024 №01.1-16/240, отриманої дорученням Комітету від 30.10.2024 № 5-01/193-АМ (вх. № 63-01/52-АМ від 04.11.2024);
- Болехівської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи (*інформація з обмеженим доступом*)) від 31.10.2024 № 455/02.1-29/24, отриманої дорученням Комітету від 04.11.2024 № 5-01/196-АМ (вх. № 63-01/53-АМ від 05.11.2024);

далі разом – Заяви, щодо ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції в діях комунального підприємства «Водоканал» Долинської міської ради в частині дострокового розірвання договірних відносин та повідомлення про припинення надання послуги з централізованого водопостачання для споживачів населених пунктів, які не входять до Долинської територіальної громади.

- (2) Розпорядженням адміністративної колегії Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 16 січня 2025 року № 63/5-рп/к (далі – Розпорядження) розпочато розгляд справи № 63/8-02-05-2025 (далі – Справа) у зв'язку з наявністю у діях комунального підприємства «Водоканал» Долинської міської ради ознак порушень законодавства про захист економічної конкуренції, передбачених частиною першою та пунктом 2 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуги з централізованого водопостачання.
- (3) Розпорядження надіслано комунальному підприємству «Водоканал» Долинської міської ради листом від 16.01.2025 № 63-02/411е.
- (4) Інформація про прийняте Розпорядження опублікована на офіційному веб-сайті Відділення у відповідному розділі за посиланням <https://westernmtv.amcu.gov.ua/zakonodavstvo/rozporiadzhennia-zmtv-amku/rozporiadzhennia-administratyvnoi-kolehii-zmtv-amku-635-rpk-vid-16012025> .
- (5) Відділення здійснило розгляд заяви (подання) виконавчого комітету Болехівської міської ради від 15.01.2025 № 21/021-29/25, отриманої дорученнями Антимонопольного комітету України від 15.01.2025 № 5-01/7-АМ (вх. № 63-01/3-АМ від 17.01.2025) та від 20.01.2025 № 5-01/14-АМ (вх. № 63-01/5-АМ від 21.01.2025), з приводу дій КП «Водоканал» щодо укладення договору про надання послуги з централізованого водопостачання, умови якого не відповідають чинному законодавству, та призупинення надання цих послуг, яку приєднано до матеріалів Справи.

- (6) Відділення здійснило розгляд заяви (подання) відділу культури виконавчого комітету Болехівської міської ради від 15.01.2025 № 01.1-16/25, отриманої дорученням Антимонопольного комітету України від 20.01.2025 № 5-01/13-АМ (вх. № 63-01/6-АМ від 21.01.2025), з приводу дій КП «Водоканал» щодо укладення договору про надання послуги з централізованого водопостачання, умови якого не відповідають чинному законодавству, та призупинення надання цих послуг, яку приєднано до матеріалів Справи.
- (7) Комунальному підприємству «Водоканал» Долинської міської ради надіслано вимоги про надання інформації:
- від 23.10.2024 № 63-02/4046е, на яку отримано відповідь листами від 04.11.2024 № 500 (вх. № 63-01/2709 від 18.11.2024), від 07.11.2024 № 507 (вх. № 63-01/2754 від 19.11.2024) та від 05.12.2024 № 544 (вх. № 63-01/3004 від 06.12.2024);
  - від 18.02.2025 № 63-02/1387е, на яку отримано відповідь листом від 24.02.2025 № 899 (вх. № 63-01/680 від 25.02.2025).
- (8) Долинській міській раді Калуського району Івано-Франківської області надіслано вимоги про надання інформації:
- від 24.10.2024 № 63-02/4090е, відповідь надано листом від 04.11.2024 № 17/05-19/5286 (вх. № 63-01/2708 від 11.11.2024);
  - від 18.02.2025 № 63-02/1388е, відповідь надано листом від 25.02.2025 № 03/05-14/958 (вх. № 63-01/724 від 26.02.2025)
- (9) Болехівській міській раді Калуського району Івано-Франківської області надіслано вимоги про надання інформації:
- від 19.11.2024 № 63-02/4538е, відповідь надано листом від 29.11.2024 № 1861/02-23 (вх. № 63-01/2967 від 03.12.2024);
  - від 18.02.2025 № 63-02/1383е, відповідь надано листом від 24.02.2025 № 617/021-21/25 (вх. № 63-01/674 від 27.02.2025)
- (10) Вигодській селищній раді Калуського району Івано-Франківської області надіслано вимоги про надання інформації:
- від 19.11.2024 № 63-02/4551е, відповідь надано листом від 29.11.2024 № 1861/02-23 (вх. № 63-01/2944 від 02.12.2024);
  - від 18.02.2025 № 63-02/1382е, відповідь надано листом від 03.03.2025 № 413/02-23 (вх. № 63-01/799 від 04.03.2025).
- (11) Моршинській міській раді Стрийського району Львівської області надіслано вимоги про надання інформації:
- від 19.11.2024 № 63-02/4541е, відповідь надано листом від 28.11.2024 № 1003 (вх. № 63-01/2943 від 02.12.2024);
  - від 18.02.2025 № 63-02/1379е, відповідь надано листом від 20.02.2025 № 129 (вх. № 63-01/652 від 24.02.2025).
- (12) Відділенням отримано лист Моршинської міської ради від 06.02.2025 № 100 (вх. № 63-01/335 від 06.02.2025) щодо триваючих дій КП «Водоканал» і Долинської міської ради.
- (13) Департаменту розвитку громад та територій, дорожнього, житлово-комунального господарства, містобудування та архітектури Івано-Франківської обласної військової адміністрації надіслано вимогу про надання інформації від 07.02.2025 № 63-02/1116е, на яку отримано відповідь листом від 19.02.2025 № 209/08-01 (вх. № 63-01/828 від 05.03.2025).
- (14) Для з'ясування обставин справи № 63/8-02-05-2025 у Відділення виникла потреба в отриманні інформації від Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України. У зв'язку із цим, з метою отримання роз'яснень від Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України листом від 10.02.2025 № 63-02/1166е Відділення звернулось до Антимонопольного комітету України (далі – Комітет).

- (15) На лист Комітету від 18.02.2025 № 128-29.1/07-1809е Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України надало Комітету відповідні роз'яснення листом від 18.03.2025 № 6437/25/10-25 (вх. Відділення № 63-01/239К від 20.03.2025).
- (16) Листом від 14.04.2025 № 63-02/2917е Відділення надіслало КП «Водоканал» копію подання від 10.04.2025 № 63-03/170-П з попередніми висновками у справі № 63/8-02-05-2025.
- (17) КП «Водоканал» листом від 24.04.2025 б/н (вх. № 63-01/1527 від 24.04.2025) надіслало до Відділення пояснення щодо подання від 10.04.2025 № 63-03/170-П з попередніми висновками у справі № 63/8-02-05-2025.
- (18) Листом від 14.04.2025 № 63-02/2911е Відділення надіслало комунальному закладу «Народний дім Моршинської територіальної громади» Моршинської міської ради копію подання від 10.04.2025 № 63-03/170-П з попередніми висновками у справі № 63/8-02-05-2025.
- (19) Листом від 14.04.2025 № 63-02/2912е Відділення надіслало виконавчому комітету Болахівської міської ради копію подання від 10.04.2025 № 63-03/170-П з попередніми висновками у справі № 63/8-02-05-2025.
- (20) Листом від 14.04.2025 № 63-02/2913е Відділення надіслало Навчально-виховному комплексу «Лисовицька середня загальноосвітня школа І-ІІІ ст.-ліцей» копію подання від 10.04.2025 № 63-03/170-П з попередніми висновками у справі № 63/8-02-05-2025.
- (21) Листом від 14.04.2025 № 63-02/2914е Відділення надіслало Болахівському ліцею №2 «Науковий» Болахівської міської ради Івано-Франківської області копію подання від 10.04.2025 № 63-03/170-П з попередніми висновками у справі № 63/8-02-05-2025.
- (22) Листом від 14.04.2025 № 63-02/2915е Відділення надіслало Болахівському ліцею №1 «Академічний» Болахівської міської ради Івано-Франківської області копію подання від 10.04.2025 № 63-03/170-П з попередніми висновками у справі № 63/8-02-05-2025.
- (23) Листом від 14.04.2025 № 63-02/2916е Відділення надіслало Управлінню освіти виконавчого комітету Болахівської міської ради копію подання від 10.04.2025 № 63-03/170-П з попередніми висновками у справі № 63/8-02-05-2025.
- (24) Листом від 14.04.2025 № 63-02/2919е Відділення надіслало Фінансовому управлінню Болахівської міської ради копію подання від 10.04.2025 № 63-03/170-П з попередніми висновками у справі № 63/8-02-05-2025.
- (25) Листом від 14.04.2025 № 63-02/2927е Відділення надіслало Управлінню праці та соціального захисту населення виконавчого комітету Болахівської міської ради копію подання від 10.04.2025 № 63-03/170-П з попередніми висновками у справі № 63/8-02-05-2025.
- (26) Листом від 14.04.2025 № 63-02/2929е Відділення надіслало Відділ культури виконавчого комітету Болахівської міської ради копію подання від 10.04.2025 № 63-03/170-П з попередніми висновками у справі № 63/8-02-05-2025.
- (27) Листом від 14.04.2025 № 63-02/2930е Відділення надіслало Вигодській селищній раді копію подання від 10.04.2025 № 63-03/170-П з попередніми висновками у справі № 63/8-02-05-2025.
- (28) Листом від 14.04.2025 № 63-02/2931е Відділення надіслало Гузіївському ліцею Болахівської міської ради копію подання від 10.04.2025 № 63-03/170-П з попередніми висновками у справі № 63/8-02-05-2025.
- (29) Листом від 14.04.2025 № 63-02/2933е Відділення надіслало Моршинській міській раді Стрийського району Львівської області копію подання від 10.04.2025 № 63-03/170-П з попередніми висновками у справі № 63/8-02-05-2025.

2. СТОРОНИ СПРАВИ

- (30) Відповідачем є комунальне підприємство «Водоканал» Долинської міської ради (місцезнаходження: *інформація з обмеженим доступом*); ідентифікаційний код

юридичної особи - *(інформація з обмеженим доступом)*; далі – КП «Водоканал» або Підприємство).

- (31) Згідно з відомостями, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань (витяг від 25.04.2025 № 35010855), основним видом діяльності Підприємства за КВЕД: *(інформація з обмеженим доступом)*.
- (32) Власником та засновником КП «Водоканал» є Долинська міська рада (далі – Долинська М/Р), ідентифікаційний код *(інформація з обмеженим доступом)*, місцезнаходження: *(інформація з обмеженим доступом)*.
- (33) КП «Водоканал» є юридичною особою, веде самостійний баланс, має печатку з власною назвою, розрахунковий рахунок у банківській установі тощо.
- (34) У розумінні абзацу шістнадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», КП «Водоканал» є суб'єктом господарювання.
- (35) Заявниками є юридичні особи – споживачі послуги з централізованого водопостачання Підприємства, а саме:
- Комунальний заклад «Народний дім Моршинської територіальної громади» Моршинської міської ради Львівської області (місцезнаходження: *(інформація з обмеженим доступом)*); ідентифікаційний код юридичної особи *(інформація з обмеженим доступом)*);
  - Болехівська міська рада Івано-Франківської області та її виконавчий комітет (місцезнаходження: *(інформація з обмеженим доступом)*); ідентифікаційний код юридичної особи *(інформація з обмеженим доступом)*);
  - Навчально-виховний комплекс «Лисовицька середня загальноосвітня школа І-ІІІ ст.-ліцей» Моршинської територіальної громади Львівської області (місцезнаходження: *(інформація з обмеженим доступом)*); ідентифікаційний код юридичної особи *(інформація з обмеженим доступом)*);
  - Моршинська міська рада Стрийського р-ну Львівської області (місцезнаходження: *(інформація з обмеженим доступом)*); ідентифікаційний код юридичної особи *(інформація з обмеженим доступом)*);
  - Болехівський ліцей №2 «Науковий» Болехівської міської ради Івано-Франківської області (місцезнаходження: *(інформація з обмеженим доступом)*); ідентифікаційний код юридичної особи *(інформація з обмеженим доступом)*);
  - Управління праці та соціального захисту населення виконавчого комітету Болехівської міської ради (місцезнаходження: *(інформація з обмеженим доступом)*); ідентифікаційний код юридичної особи *(інформація з обмеженим доступом)*);
  - Болехівський ліцей №1 «Академічний» Болехівської міської ради Івано-Франківської області (місцезнаходження: *(інформація з обмеженим доступом)*); ідентифікаційний код юридичної особи *(інформація з обмеженим доступом)*);
  - Управління освіти виконавчого комітету Болехівської міської ради (місцезнаходження: *(інформація з обмеженим доступом)*); ідентифікаційний код юридичної особи *(інформація з обмеженим доступом)*);
  - Фінансове управління Болехівської міської ради (місцезнаходження: *(інформація з обмеженим доступом)*); ідентифікаційний код юридичної особи *(інформація з обмеженим доступом)*);
  - Гузіївський ліцей Болехівської міської ради (місцезнаходження: *(інформація з обмеженим доступом)*); ідентифікаційний код юридичної особи *(інформація з обмеженим доступом)*);
  - Вигодська селищна рада (місцезнаходження: *(інформація з обмеженим доступом)*); ідентифікаційний код юридичної особи *(інформація з обмеженим доступом)*);

- Відділ культури виконавчого комітету Болехівської міської ради (місцезнаходження: *(інформація з обмеженим доступом)*); ідентифікаційний код юридичної особи (*інформація з обмеженим доступом*)), далі разом – Заявники.

3. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

- (20) Відповідно до вимог Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України 05.03.2002 р. № 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за №317/6605 (далі – Методика) встановлено такі обставини щодо становища КП «Водоканал» на ринку послуги з централізованого водопостачання.

3.1. Об'єкти аналізу щодо визначення ознак монопольного (домінуючого) становища

- (21) Відповідно до пункту 3.1. Методики, об'єктами аналізу щодо визначення монопольного становища на зазначеному ринку є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

3.1.1 Суб'єкт господарювання

- (22) Відповідно до пункту 3.4. Методики, визначення складу групи суб'єктів господарювання здійснюється шляхом встановлення переліку незалежних суб'єктів господарювання, до складу яких входить суб'єкт (суб'єкти) господарювання, що випускає(ють), постачає(ють), продає(ють), придбаває(ють), споживає(ють), використовує(ють) конкретний товар (продукцію, роботи, послуги).
- (23) Об'єктом аналізу є КП «Водоканал» - суб'єкт господарювання, що надає послугу з централізованого водопостачання.

3.1.2 Конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається, використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

- (24) Об'єктом аналізу є послуга з централізованого водопостачання.

3.2. Визначення переліку товарів (робіт, послуг), щодо яких має визначатись монопольне (домінуюче) становище

3.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

- (25) Відповідно до пункту 4.1 Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарних груп, які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (26) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.

3.2.1.1. Споживчі характеристики

- (27) Згідно з підпунктом 4.2.1 пункту 4.2 Методики споживчі характеристики товару визначаються за функціональним призначенням, фізичними, технічними та експлуатаційними характеристиками, ступенем новизни товару.
- (28) Відповідно до статті 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» житлово-комунальні послуги – результат господарської діяльності, спрямованої на забезпечення умов проживання та/або перебування осіб у житлових і нежитлових приміщеннях, будинках і спорудах, комплексах будинків і споруд відповідно до нормативів, норм, стандартів, порядків і правил, що здійснюється на підставі відповідних договорів про надання житлово-комунальних послуг.
- (29) Згідно зі статтею 5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» послуги з централізованого водопостачання віднесено до комунальних послуг.
- (30) Відповідно до статті 1 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» (у редакції з 07.08.2023) централізоване питне водопостачання – господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води.
- (31) Аналогічна норма визначена і в статті 1 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» (у редакції, що діяла до 07.08.2023).
- (32) Основною споживчою властивістю послуги з централізованого водопостачання є забезпечення споживачів водою із застосуванням спеціального обладнання (водопровідних мереж, свердловин, насосних станцій тощо).

3.2.1.2. Умови споживання

- (33) Порядок користування системами централізованого водопостачання визначено Правилами користування системами централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення в населених пунктах України, затвердженими наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України 27.06.2008 № 190, зі змінами, зареєстрованими у Міністерстві юстиції України 07.10.2008 за № 936/15627 (далі – Правила № 190).
- (34) Правила № 190 є обов'язковими для всіх споживачів, які отримують послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення та суб'єктів господарювання, що провадять господарську діяльність у сфері централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення та мають у власності, господарському віданні або оперативному управлінні об'єкти, системи централізованого питного водопостачання та централізованого водовідведення, і з якими суб'єктом господарювання укладено договір на отримання послуг з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, замовників послуг з централізованого водопостачання та водовідведення (пункт 2 розділу I Правил № 190).
- (35) Пунктом 3 розділу I Правил № 190 визначено, що договірні відносини між виконавцем послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення та споживачем здійснюються виключно на договірних засадах відповідно до законів України «Про питну воду та питне водопостачання» (до 07.08.2023 Закон України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення»), «Про житлово-комунальні послуги» та «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання».
- (36) Відповідно до статті 12 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» договори про надання житлово-комунальних послуг укладаються відповідно до типових або примірних договорів, затверджених Кабінетом Міністрів України або іншими уповноваженими законом державними органами відповідно до закону.

- (37) Умови споживання та умови реалізації послуги з централізованого водопостачання визначені в договорах про їх надання, укладених Підприємством зі споживачами.

3.2.1.3. Умови реалізації

- (38) Умови реалізації послуги з централізованого водопостачання визначені Законом України «Про житлово-комунальні послуги», Законом України «Про питну воду та питне водопостачання» (до 07.08.2023 Закон України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення»), Законом України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання», Правилами надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (далі – Правила надання послуг) і Типовими договорами про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (далі – Типові договори), затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення» (в редакції постанови Кабінету Міністрів від 02.02.2022 № 85) (із змінами) (далі – Постанова № 690 (із змінами)).
- (39) Відповідно до статей 23 та 24 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення надаються виконавцем згідно з умовами договору, що укладається з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, та вимогами Правил надання послуг, якщо інше не передбачено законом.
- (40) Згідно з пунктом 50 Правил надання послуг виконавець послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення зобов'язаний:
- забезпечувати своєчасність надання, безперервність і відповідну якість послуги згідно із законодавством та умовами договорів, зокрема шляхом створення системи управління якістю відповідно до національних або міжнародних стандартів;
  - готувати, укладати та переукладати із споживачем договір відповідно до обраної співвласниками моделі договірних відносин.
- (41) Пунктами 7 і 8 Правил надання послуг визначено, що виконавець забезпечує безпечне та безперервне постачання питної води споживачу, якість та тиск якої повинні відповідати вимогам законодавства та умовам договору. Параметри якості питної води повинні відповідати вимогам державних санітарних норм і правил на питну воду. Значення тиску питної води повинно відповідати параметрам, встановленим державними будівельними нормами.

3.2.1.4. Ціна

- (42) Згідно зі статтею 4 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» та статтею 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» встановлення в порядку і межах, визначених законодавством, тарифів на комунальні послуги, у тому числі послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, належить до повноважень органів місцевого самоврядування.
- (43) Тарифи на централізоване водопостачання та водовідведення для Підприємства встановлює Долинська міська рада. Споживачі послуг КП «Водоканал» не мають можливості впливу на ціну послуг, які надаються Підприємством.
- (44) Товаром, щодо якого визначається монополіне (домінуюче) становище КП «Водоканал», є послуга з централізованого водопостачання, яка надається Підприємством на платній основі.

3.3. Визначення переліку основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (45) Відповідно до статті 1 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання», підприємство питного водопостачання - суб'єкт господарювання, що здійснює експлуатацію об'єктів централізованого питного водопостачання, забезпечує населення питною водою за допомогою пунктів розливу (в тому числі пересувних), застосування установок (пристроїв) підготовки питної води та/або виробництво фасованої питної води.
- (46) До 07.08.2023 відповідні положення чинних законів України «Про питну воду та питне водопостачання» містилися в Законі України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення».
- (47) Продавцем послуги з централізованого водопостачання є КП «Водоканал» - суб'єкт господарювання, експлуатацію об'єктів централізованого питного водопостачання та забезпечує споживачів зазначеними послугами.
- (48) Споживачами послуги з централізованого водопостачання є фізичні та юридичні особи м. Долина та окремих населених пунктів Болехівської і Вигодської територіальних громад, с. Баня Лисовицька Моршинської територіальної громади, які користуються послугою з централізованого водопостачання.

3.4. Визначення товарних меж ринку

- (49) Відповідно до пунктів 5.1. – 5.3. Методики, товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (50) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється з переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:
- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
  - подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
  - наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
  - відсутність суттєвої різниці в цінах;
  - взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.
- (51) При проведенні дослідження необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем, як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.
- (52) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.
- (53) Споживач може отримати послугу з централізованого водопостачання лише у суб'єкта господарювання, який надає таку послугу на визначеній території, на якій розташовані мережі централізованого водопостачання, за допомогою комплексу об'єктів і споруд водопостачання.

- (54) Послуга з централізованого водопостачання за споживчими властивостями, умовами використання, технічними характеристиками тощо не мають товарів-замінників.
- (55) Отже, за таких обставин, товарними межами ринку є послуга з централізованого водопостачання.

3.5. Визначення територіальних (географічних) меж ринку

- (56) Відповідно до пункту 6.1. Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (57) Положеннями пункту 1.3 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених постановою НКРЕКП від 22.03.2017 року № 307 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення» (далі – Ліцензійні умови), визначено наступну термінологію:
- система централізованого водопостачання - комплекс об'єктів, споруд, водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва, транспортування та постачання питної води споживачам;
  - місце провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання - територія, у межах якої провадиться господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва, транспортування та постачання питної води, що зазначені в документах, які додаються до заяви при отримання ліцензії (з урахуванням змін до документів, поданих ліцензіатом в установленому цими Ліцензійними умовами порядку);
- (58) З урахуванням зазначеного, характерною особливістю послуги з централізованого водопостачання є неможливість переміщення попиту географічно, оскільки необхідною умовою отримання даної послуги є наявність діючих мереж централізованого водопостачання.
- (59) При визначенні територіальних (географічних) меж ринку послуги з централізованого водопостачання враховано мінімальну територію, за межами якої придбання товару для споживачів є неможливим.
- (60) Підприємство здійснює діяльність з централізованого водопостачання на підставі ліцензії на централізоване водопостачання та водовідведення серії АВ № 419835 від 08.11.2010, виданої Івано-Франківською обласною державною адміністрацією для Долинського виробничого управління водопровідно-каналізаційного господарства (ідентифікаційний код юридичної особи (*інформація з обмеженим доступом*)). Згідно з листом Департаменту будівництва, житлово-комунального господарства містобудування та архітектури Івано-Франківської обласної державної адміністрації від 24.09.2015 № 109/05.2-03, на підставі пункту 6 статті 21 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності», ліцензія серії АВ № 419835 від 08.11.2010 продовжує діяти і є безстроковою.
- (61) Рішенням Долинської районної ради від 27.10.2020 № 945-49/2020 «Про передачу Долинського виробничого управління водопровідно-каналізаційного господарства» усе майно як цілісний майновий комплекс Долинського виробничого управління водопровідно-каналізаційного господарства передано зі спільної власності територіальних громад Долинського району у комунальну власність Долинської міської ради об'єднаної територіальної громади.

- (62) Долинська міська рада на підставі рішення від 23.12.2020 № 8-01/2020 «Про безоплатне прийняття Долинського виробничого управління водопровідно-каналізаційного господарства до комунальної власності Долинської територіальної громади» прийняла безоплатно майно Долинського виробничого управління водопровідно-каналізаційного господарства.
- (63) Рішенням Долинської міської ради від 21.04.2021 № 276-9/2021 «Про комунальне підприємство «Водоканал» Долинської міської ради» Долинське виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства (ідентифікаційний код юридичної особи (*інформація з обмеженим доступом*)) перейменовано на КП «Водоканал» Долинської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи (*інформація з обмеженим доступом*)).
- (64) Рішенням Долинської міської ради від 25.05.2021 № 409-10/2021 «Про акти приймання-передавання на будівлі насосних станцій, очисних споруд та майнового комплексу» КП «Водоканал» передано в оперативне управління приміщення, об'єкти, будівлі майнового комплексу, інженерні мережі та інше майно, які були закріплені за Долинським виробничим управлінням водопровідно-каналізаційного господарства (ідентифікаційний код юридичної особи (*інформація з обмеженим доступом*)).
- (65) З інформації та матеріалів, наданих Департаментом розвитку громад та територій, дорожнього, житлово-комунального господарства, містобудування та архітектури Івано-Франківської обласної військової адміністрації листом від 19.02.2025 № 209/08-01 (вх. № 63-01/828 від 05.03.2025) щодо ліцензії КП «Водоканал» на провадження діяльності з централізованого водопостачання та змін до неї, встановлено, що згідно з наданим КП «Водоканал» додатком 3 до Ліцензійних умов «Відомість про місця провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення» від 22.04.2022 року, мережі централізованого водопостачання Підприємства, в межах яких надається послуга з централізованого водопостачання, розташовані на території населених пунктів: (*інформація з обмеженим доступом*).
- (66) За інформацією Вигодської селищної ради, наданою листом від 03.03.2025 № 413/02-23 (вх. № 63-01/799 від 04.03.2025), рішенням Вигодської селищної ради від 27.02.2025 № 2607-55/2025 «Про прийняття у комунальну власність Вигодської селищної ради водопровідних мереж» Вигодська селищна рада прийняла безоплатно у комунальну власність майно - водопровідну мережу, вуличні водопроводи смт. Вигода. Цим рішенням також затверджено акти від 25.02.2025 приймання-передачі водопровідних мереж.
- (67) Рішенням Вигодської селищної ради від 27.02.2025 № 2610-56/2025 «Про безоплатну передачу водопровідних мереж з балансу Вигодської селищної ради на баланс комунального підприємства «Вигодський комбінат комунальних підприємств» Вигодської селищної ради», відповідні мережі водопостачання передано КП «Вигодський комбінат комунальних підприємств» на праві господарського відання.
- (68) Наступним рішенням Вигодської селищної ради від 27.02.2025 № 2611-56/2025 «Про тимчасове користування водопровідними мережами на території Вигодської селищної територіальної громади» водопровідні мережі передано КП «Водоканал» у тимчасове безоплатне користування (терміном до 05.05.2025 року).
- (69) Враховуючи зазначене, територіальними (географічними) межами ринку послуги з централізованого водопостачання є територія населених пунктів: (*інформація з обмеженим доступом*), у межах діючих систем централізованого водопостачання на зазначеній території, які перебувають в оперативному управлінні та безоплатному користуванні КП «Водоканал».

3.6 Часові межі ринку - проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку

- (70) Відповідно до пункту 7.1. Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.
- (71) У межах населених пунктів: *(інформація з обмеженим доступом)* упродовж періоду з січня 2023 по квітень 2025 року на ринку послуги з централізованого водопостачання склад продавців (надавачів даних послуг) не змінювався.
- (72) З урахуванням викладеного, часовими межами ринку послуги з централізованого водопостачання визначено період з січня 2023 року по квітень 2025 року, протягом якого залишалась незмінна структура ринку послуги з централізованого водопостачання, співвідношення попиту та пропозиції на ньому.

3.7. Визначення потенційних конкурентів

- (73) За визначенням статті 1 Закону України «Про природні монополії», природна монополія - це стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (74) Оскільки ринок послуги з централізованого водопостачання перебуває в стані природної монополії, конкуренція на цьому ринку відсутня.
- (75) Відповідно до пункту 9.1 Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (76) Потенційними конкурентами на ринку послуги з централізованого водопостачання є суб'єкти господарювання, які мають відповідну матеріально-технічну базу, технології, але з певних причин не реалізують ці можливості. Зокрема, до такої бази належать мережі централізованого водопостачання, насосні станції, водозабори тощо.
- (77) Потенційними конкурентами також є підприємства, які мають відповідні документи дозвільного характеру (ліцензії тощо).
- (78) У вказаних населених пунктах відсутні мережі централізованого водопостачання, насосні станції, водозабори інших суб'єктів господарювання, як і відсутні суб'єкти господарювання, крім КП «Водоканал», які мають ліцензію на здійснення діяльності з централізованого водопостачання.
- (79) А отже, споживачі не мають можливості обирати іншого надавача цих послуг.

3.8. Визначення бар'єрів вступу на ринок

- (80) Відповідно до пункту 9.2 Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (81) Бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на цей ринок є:

- адміністративні обмеження, пов'язані з необхідністю одержання дозвільних документів (отримання ліцензії, дозволу на користування надрами, технічну документацію на розміщення водопровідних та каналізаційних мереж тощо);
- економічні обмеження, пов'язані з необхідністю залучення значних коштів для вступу нових суб'єктів господарювання (прокладання нових мереж, придбання необхідного обладнання, транспорту, утримання персоналу відповідної кваліфікації тощо);
- наявність матеріально-технічної та виробничої бази, кадрів, технологій тощо.

(82) Перелічені обставини перешкоджають іншим суб'єктам господарювання вступити та почати конкурувати на зазначеному ринку.

3.9. Встановлення монопольного (домінуючого) становища

(83) Частиною першою статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо:

а) на цьому ринку у нього не має жодного конкурента;

б) не зазнає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.

(84) Відповідно до пункту 10.3 Методики, суб'єкти господарювання не зазнають значної конкуренції, якщо завдяки своїй ринковій владі мають здатність не допускати, усувати чи обмежувати конкуренцію, зокрема обмежувати конкурентоспроможність інших суб'єктів господарювання, або ущемлювати інтереси інших суб'єктів господарювання чи споживачів. Вважається, що суб'єкт (суб'єкти) господарювання не зазнає (зазнають) значної конкуренції, зокрема, коли у нього на ринку немає жодного конкурента; бар'єри вступу на ринок інших суб'єктів господарювання чи інші обставини суттєво обмежують вступ на ринок нових суб'єктів господарювання.

(85) На території населених пунктів: *(інформація з обмеженим доступом)* відсутні мережі централізованого водопостачання, насосні станції, водозабори інших суб'єктів господарювання.

(86) Враховуючи специфіку розташування комплексу об'єктів та споруд, за допомогою яких забезпечується надання послуги з централізованого водопостачання, інші суб'єкти господарювання, крім КП «Водоканал», які мають ліцензію на здійснення діяльності з централізованого водопостачання, не можуть надавати зазначену послугу для споживачів цих населених пунктів.

(87) КП «Водоканал», яке є єдиним суб'єктом господарювання з надання послуги з централізованого водопостачання на території населених пунктів: *(інформація з обмеженим доступом)*, не зазнає значної конкуренції, а здатність Підприємства встановлювати свої умови при продажу товару, є ознакою ринкової влади.

(88) Враховуючи викладене, відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», КП «Водоканал» у часовий період з січня 2023 року по квітень 2025 року є суб'єктом господарювання, що займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуги з централізованого водопостачання на території населених пунктів: *(інформація з обмеженим доступом)*, у межах діючих систем централізованого водопостачання, які перебувають в управлінні та користуванні Підприємства, як таке, що не має жодного конкурента, тобто, з часткою 100 %.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (89) Державна політика у сфері питної води, питного водопостачання та водовідведення будується на принципах, зокрема, гарантованого першочергового забезпечення питною водою населення для забезпечення питних, фізіологічних, санітарно-гігієнічних та побутових потреб, а у сфері житлово-комунальних послуг ґрунтується на забезпеченні рівних можливостей доступу до отримання мінімальних норм житлово-комунальних послуг для споживачів незалежно від соціального, майнового стану, віку споживача, місцезнаходження та форми власності юридичних осіб тощо.
- (90) Відповідно до Ліцензійних умов, ліцензіат повинен дотримуватися таких організаційних вимог:
- забезпечувати рівні права доступу до мереж централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення (підпункт 16 пункту 2.2 глави 2);
  - не допускати обмеження або припинення провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, якщо необхідність такого обмеження не встановлена законодавством (підпункт 17 пункту 2.2 глави 2);
  - не має права відмовити споживачу послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення у приєднанні до своєї системи централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення об'єктів будівництва водопостачання та/або централізованого водовідведення споживача у разі виконання споживачем технічних умов у межах пропускної спроможності мереж систем централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (підпункт 20 пункту 2.2 глави 2).
- (91) Пунктом 3 розділу I Правил № 190 визначено, що договірні відносини між виконавцем послуги з централізованого водопостачання/централізованого водовідведення та споживачем здійснюються виключно на договірних засадах відповідно до законів України «Про питну воду та питне водопостачання» (до 07.08.2023 Закон України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення»), «Про житлово-комунальні послуги» та «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання».
- (92) У відповідності до частини першої статті 12 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» надання житлово-комунальних послуг здійснюється виключно на договірних засадах.
- (93) Частиною другою статті 12 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» визначено, що договори про надання житлово-комунальних послуг укладаються відповідно до типових або примірних договорів, затверджених Кабінетом Міністрів України або іншими уповноваженими законом державними органами відповідно до закону. Договори про надання комунальних послуг можуть затверджуватися окремо для різних моделей організації договірних відносин (індивідуальний договір, індивідуальний договір з обслуговуванням внутрішньобудинкових систем, колективний договір) та для різних категорій споживачів (індивідуальний споживач (співвласник багатоквартирного будинку, власник будівлі, у тому числі власник індивідуального садибного житлового будинку), колективний споживач).
- (94) Відповідно до частини першої статті 13 «Про житлово-комунальні послуги», договір про надання комунальної послуги укладається між виконавцем відповідної послуги та споживачем або особою, яка відповідно до договору або закону укладає такий договір в інтересах споживача, або з управителем багатоквартирного будинку з метою постачання електричної енергії для забезпечення функціонування спільного майна багатоквартирного будинку.

- (95) Згідно з частиною другою статті 13 «Про житлово-комунальні послуги», виконавець комунальної послуги, який займає монополіне становище на ринку, за наявності у нього технічних можливостей надання комунальної послуги не вправі відмовити в укладенні відповідного договору споживачеві чи іншій особі, яка відповідно до договору або закону укладає такий договір в інтересах споживача, якщо інше не передбачено законом.
- (96) Відповідно до частини третьої статті 13 «Про житлово-комунальні послуги», **договір про надання комунальних послуг укладається строком на один рік**. Якщо за один місяць до закінчення зазначеного строку жодна із сторін не повідомить письмово другу сторону про відмову від договору, договір вважається продовженим на черговий однорічний строк.
- (97) З пропозицією про укладання договору про надання комунальних послуг або про внесення змін до нього (крім індивідуальних договорів, укладених відповідно до частини п'ятої цієї статті) може звернутися будь-яка сторона, надавши письмово другій стороні проект відповідного договору (змін до нього), складений згідно з типовим договором.
- (98) Постановою Кабінету Міністрів України від 02.02.2022 №85 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 05 липня 2019 року № 690» (далі – Постанова від 02.02.2022 № 85) затверджено, зокрема:
- типовий індивідуальний договір про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення без обслуговуванням внутрішньобудинкових систем (далі – Типовий договір 1);
  - типовий договір з власником (користувачем) будівлі (приміщення у будівлі) про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (далі – Типовий договір 2).
- (99) Відповідно до частини п'ятої статті 13 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», у разі якщо співвласники багатоквартирного будинку не прийняли рішення про вибір моделі договірних відносин та не уклали з виконавцем комунальної послуги відповідний договір (крім послуг з постачання та розподілу природного газу і послуг з постачання та розподілу електричної енергії), з ними укладається індивідуальний договір про надання комунальної послуги, що є публічним договором приєднання.

Такі договори вважаються укладеними, якщо протягом 30 днів з дня опублікування тексту договору на офіційному веб-сайті органу місцевого самоврядування та/або на веб-сайті виконавця послуги співвласники багатоквартирного будинку не прийняли рішення про вибір моделі договірних відносин та не уклали відповідний договір з виконавцем комунальної послуги. При цьому розміщується повідомлення про місце опублікування тексту договору у загальнодоступних місцях на інформаційних стендах та/або рахунках на оплату послуг.

Якщо за 30 днів до закінчення строку дії договору співвласники багатоквартирного будинку не повідомили виконавця відповідної комунальної послуги (крім послуг з постачання та розподілу природного газу і послуг з постачання та розподілу електричної енергії) про прийняття рішення про вибір моделі організації договірних відносин, визначеної в частині першій статті 14 цього Закону, публічний індивідуальний договір про надання комунальної послуги, укладений з таким виконавцем, вважається продовженим на наступний однорічний строк.

Публічні договори приєднання про надання комунальних послуг з власниками індивідуальних (садибних) житлових будинків вважаються укладеними, якщо протягом 30 днів з дня опублікування тексту договору на офіційному веб-сайті органу місцевого самоврядування та/або на веб-сайті виконавця послуги такий власник не вчинив дій щодо відключення (відмови) від комунальної послуги. При цьому розміщується повідомлення

про місце опублікування тексту договору у загальнодоступних місцях на інформаційних стендах та/або рахунках на оплату послуг.

- (100) Відповідно частин першої та другої статті 633 Цивільного кодексу України, публічним є договір, в якому одна сторона - підприємець взяла на себе обов'язок здійснювати продаж товарів, виконання робіт або надання послуг кожному, хто до неї звернеться (роздрібна торгівля, перевезення транспортом загального користування, послуги зв'язку, медичне, готельне, банківське обслуговування тощо). Умови публічного договору встановлюються однаковими для всіх споживачів, крім тих, кому за законом надані відповідні пільги.
- (101) Згідно з частиною першою та другою статті 634 Цивільного кодексу України, договором приєднання є договір, умови якого встановлені однією із сторін у формулярах або інших стандартних формах, який може бути укладений лише шляхом приєднання другої сторони до запропонованого договору в цілому. Друга сторона не може запропонувати свої умови договору.
- (102) Нормами статті 16 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» визначено, що забезпечення споживачів питної води централізованим питним водопостачанням, а також за допомогою пунктів розливу питної води (в тому числі пересувних) або фасованою питною водою здійснюють підприємства питного водопостачання.
- Підприємство питного водопостачання провадить свою діяльність на підставі таких документів:
- дозволу на спеціальне водокористування або дозволу на користування надрами (у разі використання підземних вод);
  - ліцензії на господарську діяльність з централізованого водопостачання;
  - державного акту на право постійного користування або на право власності на землю;
  - технічного проекту на розміщення водопровідних мереж, споруд та устаткування, погодженого і затвердженого в установленому порядку.

5. ЗЛОВЖИВАННЯ МОНОПОЛЬНИМ (ДОМІНУЮЧИМ) СТАНОВИЩЕМ НА РИНКУ

- (103) За інформацією, наданою у Заявах, КП «Водоканал» надає послугу з централізованого водопостачання (*інформація з обмеженим доступом*).
- (104) Послуга з централізованого водопостачання у с. Баня Лисовицька Моршинської територіальної громади надається мережею системи централізованого питного водопостачання, яка проходить через територію Болехівської територіальної громади. Споживачами послуг Підприємства у с. Баня Лисовицька є 131 абонентів - фізичних осіб та 4 - юридичних осіб.
- (105) За інформацією КП «Водоканал», загальна кількість споживачів Болехівської, Вигодської та Моршинської територіальних громад, яким надається послуга з централізованого водопостачання і з якими укладено договори про надання цієї послуги, становить 2707 абонентів, з них 2529 фізичних осіб та 178 юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців, бюджетних установ.
- (106) Однак, Заявники скаржаться на те, що Підприємство та Долинська міська рада з початку 2024 року вчиняють дії щодо дострокового розірвання договірних відносин із цими споживачами в односторонньому порядку та встановлення Болехівській, Вигодській та Моршинській територіальним громадам необґрунтованих вимог щодо подальшого забезпечення централізованим водопостачанням на підставі укладення договорів про постачання води з органом місцевого самоврядування або визначеним єдиним суб'єктом господарювання, що підтверджується наступним.

5.1. Щодо дій КП «Водоканал» в частині укладення та розірвання договорів про надання послуги з централізованого водопостачання на виконання рішень Долинської міської ради та її виконавчого комітету.

- (107) Виконавчим комітетом Долинської міської ради прийнято рішення від 08.05.2023 № 651 «Про затвердження редакцій публічного договору (договору публічної оферти) зі споживачами про надання послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення» (далі – Рішення № 651), яким затверджено:
- текст публічного договору для населення – індивідуальний договір про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (далі – Договір 1);
  - текст публічного договору для власників індивідуальних (садибних) житлових будинків – договір з власником (користувачем) будівлі (приміщення у будівлі) про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (далі – Договір 2), далі разом – Договори.
- (108) На офіційному сайті КП «Водоканал» за посиланням <https://dolinavod.if.ua/population/dohovir/> 26.06.2023 розміщено повідомлення про публічну пропозицію (оферту) КП «Водоканал» про укладення індивідуального договору про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення для споживачів-власників (співвласників, користувачів) житлових і нежитлових приміщень в багатоквартирному будинку, за формою Договору 1 (далі – Повідомлення).
- (109) У Повідомленні зазначено, що публічна пропозиція розміщена у зв'язку з прийняттям постанови Кабінету Міністрів України від 02.02.2022 №85, з метою виконання вимог Закону України від 03.12.2020 № 1060 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання окремих питань у сфері надання житлово-комунальних послуг» (далі – Закон №1060) і для реалізації рішення виконавчого комітету Долинської міської ради від 08.03.2023 № 651, керуючись нормами частини п'ятої статті 13 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», статей 633, 634 Цивільного кодексу України.
- (110) До Повідомлення прикріплено заяву-приєднання споживача і текст Договору 1.
- (111) Враховуючи норми абзаців другого та третього частини п'ятої статті 13 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», оскільки Договір 1 оприлюднено КП «Водоканал» 26.06.2023, публічні договори про надання послуги з централізованого водопостачання вважаються укладеними з фізичними особами – абонентами КП «Водоканал» з 26.07.2023 та строком дії до 26.07.2024.
- (112) Також, КП «Водоканал» укладено договори про надання послуги з централізованого водопостачання з юридичними особами згідно з текстом Договору 2.
- (113) Однак, на початку 2024 року КП «Водоканал» повідомив Болехівську, Вигодську та Моршинську територіальні громади, що надання послуги з централізованого водопостачання споживачам цих громад є збитковим для Підприємства, у зв'язку з незадовільним станом мереж централізованого водопостачання, що розташовані на їхніх територіях.
- (114) Долинською міською радою, на підставі Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та керуючись статтею 42 Водного кодексу України, беручи до уваги звернення КП «Водоканал», прийнято рішення від 23.01.2024 № 2540-43/2024 «Про умови забезпечення централізованим водопостачанням населених пунктів за межами Долинської територіальної громади Івано-Франківської області» (зі змінами, внесеними рішеннями міської ради від 11.07.2024 № 2727-47/2024, 15.08.2024 № 2812-47/2024,

19.09.2024 № 2826-47/2024, 21.11.2024 № 2976-50/2024, далі - Рішення № 2540).

- (115) Пунктом 1 Рішення № 2540 зобов'язано КП «Водоканал» передати безоплатно в комунальну власність Болехівській територіальній громаді Івано-Франківської області, Вигодській територіальній громаді Івано-Франківської області, Моршинській територіальній громаді Львівської області відповідну мережу водопроводів та обладнання на цій мережі, що перебувають на територіях цих громад. При цьому, надання послуг централізованого водопостачання безпосередньо до споживачів вказаних територіальних громад здійснюватиметься до 30 квітня 2024 року, а надалі забезпечення водопостачанням цих населених пунктів відбуватиметься лише через укладення угоди про постачання води єдиним суб'єктам господарювання.
- (116) Згідно з пунктом 2 Рішення № 2540, КП «Водоканал» необхідно:
- ✓ до 01.03.2024 забезпечити проведення переговорів із представниками цих громад щодо реалізації рішення (пункт 2.1);
  - ✓ до 01.03.2024 подати на затвердження виконавчому комітету Долинської міської ради розрахунок тарифу на централізоване водопостачання для споживачів, що є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання з метою забезпечення водою населених пунктів Болехівської, Вигодської та Моршинської територіальних громад, відповідно до пункту 25 Порядку формування тарифу на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869 (пункт 2.2);
  - ✓ не пізніше, ніж 01.05.2024 забезпечити подачу води до населених пунктів Болехівської, Вигодської та Моршинської територіальних громад зобов'язано не пізніше ніж 01.05.2024 забезпечити подачу води до населених пунктів Болехівської, Вигодської та Моршинської територіальних громад з точок розмежування, на яких встановлено вузли обліку, лише шляхом її постачання єдиним суб'єктам господарювання, які безпосередньо забезпечуватимуть централізованим водопостачанням споживачів цих громад (пункт 2.3);
  - ✓ надання послуг централізованого водопостачання на територіях Болехівської, Вигодської та Моршинської територіальних громад безпосередньо до споживачів цих послуг здійснювати до 30.04.2024 року. Надалі забезпечення цих населених пунктів здійснювати лише через укладення угоди про постачання води єдиним суб'єктам господарювання (пункт 2.4).
- (117) Змінами до Рішення № 2540, внесеними рішеннями Долинської міської ради від 11.07.2024 № 2727-47/2024, 15.08.2024 № 2812-47/2024, 19.09.2024 № 2826-47/2024, строки надання КП «Водоканал» послуги з централізованого водопостачання для споживачів Болехівської, Вигодської та с. Бая Лисовицька Моршинської територіальних громад, відтерміновано до 31.08.2024, 30.09.2024 року та 31.10.2024 відповідно.
- (118) КП «Водоканал» листами від 26 вересня 2024 року №№ 413, 414, 415 повідомило Вигодську, Болехівську та Моршинську територіальні громади, що послуга з централізованого водопостачання буде надаватись до 31 жовтня 2024 року. З 1 листопада 2024 року надання відповідної послуги припиняється шляхом розірвання усіх договорів між Підприємством та споживачами (фізичними та юридичними особами), які знаходяться на території цих громад. Забезпечення водопостачанням буде здійснюватися на підставі договору, укладеного між КП «Водоканал» і виконавчим комітетом або окремим підприємством, яке має бути визначене органом місцевого самоврядування відповідної громади.
- (119) У цих листах КП «Водоканал» посилається на норми частини першої статті 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», відповідно до яких рішення міської

ради є обов'язковими для виконання всіма суб'єктами (фізичними та юридичними особами), розташованими на відповідній території, тобто Рішення №2540 є обов'язковим для виконання Підприємством. А також зазначає, що частина перша статті 30 цього Закону закріплює, що вирішення питань водопостачання та водовідведення покладається на виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, які є компетентними і несуть відповідальність за водопостачання для мешканців відповідних громад. Розірвання з 01.11.2024 договірних відносин із споживачами цих громад здійснюється відповідно до умов укладених договорів: «Припинення договору можливе шляхом його розірвання з ініціативи будь-якої сторони за умови попередження іншої сторони за один місяць до дати розірвання договору».

- (120) Повідомлення фізичних осіб - споживачів Болехівської, Вигодської та Моршинської територіальних громад про розірвання в односторонньому порядку публічного договору про надання послуги з централізованого водопостачання опубліковано 26.09.2024 на офіційному сайті КП «Водоканал».
- (121) Підприємство 26.09.2024 надіслало листи про розірвання з 01.11.2024 договорів про надання послуги з централізованого водопостачання споживачам - фізичним особам-підприємцям та юридичним особам Болехівської, Вигодської та с. Бая Лисовицька Моршинської територіальних громад.
- (122) Таким чином, Підприємство попередило (*інформація з обмеженим доступом*) Болехівської, Вигодської та Моршинської територіальних громад про припинення з 01.11.2024 дії договорів про надання послуги з централізованого водопостачання і можливість подальшого забезпечення споживачів водою, за умови укладення договору з виконавчим комітетом міської/селищної ради або з окремим підприємством, яке має бути визначене органом місцевого самоврядування відповідної громади.
- (123) Відповідно до пункту 50 розділу «Строк дії договору, порядок і умови внесення до нього змін, продовження строку його дії та розірвання» Договору 1 та умов Типового договору 1, цей договір набуває чинності з моменту акцептування його споживачем, але не раніше ніж через 30 днів з моменту опублікування і **діє протягом одного року з дати набрання чинності.**
- (124) Згідно з пунктом 51 умов Договору 1 і Типового договору 1, **якщо за один місяць до закінчення строку дії цього договору жодна із сторін не повідомить письмово іншій стороні про відмову від договору, цей договір вважається продовженим на черговий однорічний строк.**
- (125) Відтак, оскільки сторони договору за місяць до закінчення його дії не повідомили про відмову від договору, Договір вважається продовженим на однорічний строк – до 26.07.2025 року.
- (126) Умовами пунктів 52 і 53 Договору 1 і Типового договору 1 також передбачено, що договір може бути розірваний у разі прийняття рішення співвласниками щодо зміни моделі договірних відносин відповідно до статті 14 Закону України «Про житлово-комунальні послуги»; припинення дії цього договору не звільняє сторони від обов'язку виконання зобов'язань, які на дату такого припинення залишилися невиконаними, зокрема здійснення перерахунку плати за послуги в разі їх ненадання, надання не в повному обсязі, несвоєчасно або неналежної якості, здійснення остаточних нарахувань плати за послуги та остаточних розрахунків.
- (127) Однак, у пункті 52 Договору 1 міститься додаткова норма, яка не передбачена Типовим договором 1: *«Припинення договору можливе шляхом його розірвання з ініціативи будь-якої сторони за умови попередження іншої сторони за один місяць до дати розірвання договору».*

(128) Зазначена норма викладена в пункті 44 Договору 2, укладеного між Підприємством і Заявниками: «Припинення договору можливе шляхом його розірвання з ініціативи будь-якої сторони за умови попередження іншої сторони за один місяць до дати розірвання договору». Натомість, у Типовому договорі 2 така норма відсутня.

(129) Інформація про укладені з Заявниками договори та строки їх дії наведено в таблиці 1:

Таблиця 1

Заявник	Реквізити договору	Строк дії договору
КЗ «Народний дім Моршинської територіальної громади» Моршинської міської ради	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)
НВК «Лисовицька середня загальноосвітня школа I-III ст.-ліцей»	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)
Болехівський ліцей №2 «Науковий» Болехівської міської ради	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)
Управління праці та соціального захисту населення виконавчого комітету Болехівської міської ради	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)
Управління освіти виконавчого комітету Болехівської міської ради	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)
Фінансове управління Болехівської міської ради	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)
Гузіївський ліцей Болехівської міської ради	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)
Болехівська міська рада	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)
Відділ культури виконавчого комітету Болехівської міської ради	(інформація з обмеженим доступом)	(інформація з обмеженим доступом)

(130) Як видно з таблиці 1, договори, укладені між Підприємством і Заявниками, повинні були залишатися чинними до 31.12.2024 року.

(131) Також, до прикладу, у пункті 42 Договору 2 (інформація з обмеженим доступом), укладеного з (інформація з обмеженим доступом) (ідентифікаційний номер (інформація з обмеженим доступом)), та (інформація з обмеженим доступом), укладеного з (інформація з обмеженим доступом) (ідентифікаційний код юридичної особи (інформація з обмеженим доступом)), наданих КП «Водоканал», зазначено: «Припинення договору можливе шляхом його розірвання з ініціативи будь-якої сторони за умови попередження іншої сторони за один місяць до дати розірвання договору».

(132) КП «Водоканал» 13.11.2024 на своєму офіційному сайті розмістило інформаційне повідомлення для споживачів на території Вигодської територіальної громади про публічну пропозицію (оферту) від КП «Водоканал» Долинської міської ради про укладення договору про надання послуг централізованого водопостачання для споживачів – власників (користувачів) індивідуальних (садибних) житлових будинків.

- (133) У повідомленні зазначено, що враховуючи положення меморандуму щодо умов водозабезпечення споживачів на території Вигодської селищної територіальної громади від 01.11.2024 року, який було укладено між Долинською міською радою та Вигодською селищною радою Івано-Франківської області, публічні договори приєднання про надання комунальних послуг з власниками індивідуальних (садибних) житлових будинків діють до 28.02.2025 року (включно), після цієї дати, а саме з 01 березня 2025 року виключно визначений Вигодською селищною радою суб'єкт господарювання здійснюватиме діяльність щодо надання послуги з централізованого водопостачання для споживачів на території Вигодської селищної територіальної громади.
- (134) КП «Водоканал» 27.11.2024 на офіційному сайті розмістило інформаційні повідомлення для споживачів на території Болехівської територіальної громади про публічну пропозицію (оферту) від КП «Водоканал» Долинської міської ради про:
- укладення індивідуального договору про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення;
  - укладення договору з власником (користувачем) будівлі (приміщення у будівлі) про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.
- (135) У повідомленні зазначено, що враховуючи положення гарантійного листа від виконкому Болехівської міської ради № 457/021-29/24 від 01.11.2024 року щодо умов водозабезпечення споживачів на території Болехівської територіальної громади, публічні договори приєднання про надання комунальних послуг з власниками індивідуальних (садибних) житлових будинків діють до 28.02.2025 року (включно), після цієї дати, а саме з 01 березня 2025 року виключно визначений Болехівською міською радою суб'єкт господарювання здійснюватиме діяльність щодо надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення для споживачів на території Болехівської територіальної громади.
- (136) Як вбачається зі змісту заяв виконавчого комітету Болехівської міської ради (від 15.01.2025 № 21/021-29/25, вх. № 63-01/3-АМ від 17.01.2025 та від 20.01.2025 № 5-01/14-АМ вх. № 63-01/5-АМ від 21.01.2025) та відділу культури виконавчого комітету Болехівської міської ради (від 15.01.2025 № 01.1-16/25 вх. № 63-01/6-АМ від 21.01.2025), Болехівська міська рада листом від 31.12.2024 № 568/021-29/24 звернулась до КП «Водоканал» з пропозицією укласти договір на централізоване водопостачання на 2025 рік, надавши проект Типового договору, затвердженого Постановою від 02.02.2022 № 85, який КП «Водоканал» не підписано.
- (137) Натомість на адресу Болехівської міської ради направлено лист від 07.01.2025 № 571/7 з проектом договору про надання послуг з централізованого водопостачання, в пункті 40 якого зазначено, що договір набирає чинності з моменту його підписання сторонами і діє до 28.02.2025 року, без можливості пролонгації. А також те, що сторони в порядку частини третьої статті 631 Цивільного кодексу України домовилися, що умови цього договору застосовуються з 01.01.2025 року.
- (138) Листи зазначеного змісту були надіслані іншим Заявникам, бюджетним установам Болехівської та Вигодської територіальних громад (їх копії надано листом КП «Водоканал» від 24.02.2025 № 89 (вх. № 63-02/1387е від 25.02.2025)).
- (139) У листі від 07.01.2025 № 571/7 Підприємство повідомило, що укладення договору на двомісячний строк обумовлено тим, що КП «Водоканал» отримало від Болехівської міської ради гарантійний лист від 01.11.2024 № 457/02-29/24, за змістом якого було погоджено, що КП «Водоканал» здійснює водопостачання до Болехівської територіальної громади до 28.02.2025 року (включно). Після цієї дати, тобто з 01.03.2025 Болехівська міська рада або визначений нею суб'єкт господарювання здійснюватимуть діяльність щодо надання послуги з централізованого водопостачання для споживачів на території Болехівської територіальної громади. Також підприємство зазначило, що у разі

відмови укласти договір, у КП «Водоканал» не буде законної підстави для здійснення водопостачання, а тому залишає за собою право на відключення установи від мережі водопостачання з 13.01.2025 року.

- (140) Підприємство у листі від 24.02.2025 № 89 (вх. № 63-01/680 від 27.02.2025) надало Відділенню пояснення, що договори про надання послуги з централізованого водопостачання, у тому числі публічні індивідуальні договори приєднання, укладались строком менше одного року, на виконання рішення Долинської міської ради №2540.
- (141) Щодо невідповідності Договору 1 і Договору 2 умовам Типових договорів та нормативних підстав дострокового розірвання публічних договорів зі споживачами Болехівської, Вигодської та с. Баня Лисовицька Моршинської територіальних громад, Підприємство зазначило наступне.
- (142) *Відповідно до частини п'ятої статті 26 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» процедура погодження договору відбувається протягом одного місяця з дня внесення проекту договору однією із сторін.*
- (143) *Конкретизація умов публічного договору не свідчить автоматично про невідповідність його типовому договору (такий висновок наведено у постанові Верховного Суду від 11.11.2019 у справі № 646/834/17). Отож, КП «Водоканал» конкретизував умови договору в частині терміну його дії, а всі споживачів акцептували такі зміни.*
- (144) *Публічний договір КП «Водоканал» містить в собі також елементи договору приєднання (стаття 634 Цивільного кодексу України), а враховуючи, що договором приєднання є договір, умови якого встановлені однією із сторін у формулярах або інших стандартних формах, який може бути укладений лише шляхом приєднання другої сторони до запропонованого договору в цілому, друга сторона не може запропонувати свої умови договору.*
- (145) *Враховуючи зазначене, споживачі не могли керуватись свободою договору при його підписанні. При цьому, у разі невідповідності Договору 1 і Договору 2 чинному законодавству, будь-який споживач міг оскаржити умови такого договору до суду, однак жодних оскаржень не було.*
- (146) *Разом з тим, КП «Водоканал» зазначає, що споживачі прийняли абсолютно всі положення публічного договору (в тому числі щодо строку його дії), ця обставина підтверджується відсутністю фактів оскарження.*
- (147) *Слід зазначити, що постанова Верховного Суду від 11.11.2019 у справі № 646/834/17, на яку посилається КП «Водоканал», стосується судового спору щодо стягнення заборгованості споживача за надання комунальної послуги відповідно до публічного договору, акцептованого споживачем.*
- (148) *При цьому, положеннями нормативно-правових актів, які регулюють договірні відносини у сфері надання послуги з централізованого водопостачання, встановлено наступне.*
- (149) *Відповідно до статей 23 та 24 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення надаються виконавцем згідно з умовами договору, що укладається з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, та вимогами Правил надання послуг, якщо інше не передбачено законом.*
- (150) *Відповідно до пункту 5 Правил надання послуг, послуги надаються споживачу згідно з умовами типового договору про надання послуг, що укладається з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про житлово-комунальні послуги», та вимогами цих Правил.*

- (151) Згідно з підпунктом 5 пункту 50 Правил надання послуг виконавець послуг зобов'язаний готувати, укладати та переукладати із споживачем договір відповідно до обраної співвласниками моделі договірних відносин.
- (152) Відповідно до частини третьої статті 13 Закону України «Про житлово-комунальні послуги, договір про надання комунальних послуг укладається строком на один рік. Якщо за один місяць до закінчення зазначеного строку жодна із сторін не повідомить письмово другу сторону про відмову від договору, договір вважається продовженим на черговий однорічний строк.
- (153) Відповідно до статті 179 Господарського кодексу України, при укладенні господарських договорів сторони можуть визначати зміст договору на основі, зокрема:
 типового договору, затвердженого Кабінетом Міністрів України, чи у випадках, передбачених законом, іншим органом державної влади, *коли сторони не можуть відступати від змісту типового договору, але мають право конкретизувати його умови;*
 договору приєднання, запропонованого однією стороною для інших можливих суб'єктів, коли ці суб'єкти у разі вступу в договір не мають права наполягати на зміні його змісту.
- (154) Однак, конкретизовані в Договорах умови, що «Припинення договору можливе шляхом його розірвання з ініціативи будь-якої сторони за умови попередження іншої сторони за один місяць до дати розірвання договору», які не передбачені Типовими договорами, дало право Підприємству достроково розірвати договірні відносини із споживачами Болехівської, Вигодської та Моршинської територіальних громад, що призвело до ущемлення їх інтересів.
- (155) Міністерство розвитку громад та територій України (далі – Мінрегіонбуд) на питання чи відповідає вимогам законодавства умова розірвання публічного договору з індивідуальним споживачем про надання послуг централізованого водопостачання, з ініціативи ліцензіата (за місячним попередженням) та чи правомірне укладення договорів на централізоване водопостачання на строк менше одного року, листом від 18.03.2025 № 6437/25/10/-25 (вх. № 63-01/239К від 20.03.2025) надало наступні роз'яснення.
- (156) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 7 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» споживач має право на безперебійне отримання житлово-комунальних послуг належної якості.
- (157) Водночас, споживач має право розірвати договір про надання комунальної послуги, попередивши про це виконавця відповідної комунальної послуги не менш як за два місяці до дати розірвання договору, за умови допуску виконавця для здійснення технічного припинення надання послуги (пункт 13 частини першої статті 7 Закону України «Про житлово-комунальні послуги»).
- (158) Порядок та особливості укладання, зміни і припинення договорів про надання житлово-комунальних послуг визначені статтями 13-15 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».
- (159) Законом № 1060, який набрав чинності 01.05.2021, внесено зміни до Закону України «Про житлово-комунальні послуги», зокрема передбачено можливість укладення типових індивідуальних договорів про надання житлово-комунальних послуг, які є публічними договорами приєднання.
- (160) Законом №1060 внесено зміни до частини п'ятої статті 13 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» щодо застосування публічних договорів.
- (161) Абзацом першим, другим частини п'ятої статті 13 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» визначено, що у разі якщо співвласники багатоквартирного будинку не прийняли рішення про вибір моделі договірних відносин та не уклали з виконавцем

комунальної послуги відповідний договір, з ними укладається індивідуальний договір про надання комунальної послуги, що є публічним договором приєднання.

- (162) Такі договори вважаються укладеними, якщо протягом 30 днів з дня опублікування тексту договору на офіційному вебсайті органу місцевого самоврядування та/або на вебсайті виконавця послуги співвласники багатоквартирного будинку не прийняли рішення про вибір моделі договірних відносин та не уклали відповідний договір з виконавцем відповідної комунальної послуги.
- (163) Разом з тим Міністерство розвитку громад та територій України зазначило, що відносини між суб'єктом господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, та індивідуальним або колективним споживачем, який отримує або має намір отримувати послуги з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, регулюються Правилами №690.
- (164) Правилами № 690 затверджено п'ять типів договорів, зокрема типовий індивідуальний договір про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (Типовий договір).
- (165) Пунктом 1 Типового договору визначено, що цей договір є публічним договором приєднання, що укладається з метою надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення індивідуальному споживачу. Цей договір укладається сторонами з урахуванням статей 633, 634, 641, 642 Цивільного кодексу України.
- (166) Пунктами 50, 51, 52, та 53 Типового договору визначено, що договір набирає чинності з моменту акцептування його споживачем, але не раніше ніж через 30 днів з моменту опублікування і діє протягом одного року з дати набрання чинності.
- (167) Якщо за один місяць до закінчення строку дії цього договору жодна із сторін не повідомить письмово іншій стороні про відмову від договору, цей договір вважається продовженим на черговий однорічний строк.
- (168) Цей договір може бути розірваний у разі прийняття рішення співвласниками щодо зміни моделі договірних відносин відповідно до статті 14 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».
- (169) Таким чином, договір про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення укладається терміном на один рік та не може бути укладеним строком менше одного року.
- (170) Виходячи з зазначеного, укладення КП «Водоканал» договорів про надання послуги з централізованого водопостачання, умовами якого визначено можливість припинення договору шляхом його розірвання з ініціативи будь-якої сторони за умови попередження іншої сторони за один місяць до дати розірвання договору, що не передбачено Типовими договорами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 02.02.2022 № 85, дострокове розірвання договорів про надання послуги з централізованого водопостачання із споживачами Болехівської, Вигодської та с. Баня Лисовицька Моршинської територіальних громад та подальше укладення договорів на строк менше одного року не відповідає вимогам чинного законодавства та призводить до ущемлення інтересів споживачів, що було б неможливим за умов існування конкуренції на ринку послуги з централізованого водопостачання.

5.2. Щодо дій КП «Водоканал» в частині виконання рішення Долинської міської ради № 2540 та призупинення надання послуги з централізованого водопостачання для споживачів Болехівської та Вигодської територіальних громад.

- (171) КП «Водоканал» листами від 26.09.2024 № 413, від 26.09.2024 № 414 та від 26.09.2024 № 415 повідомило Вигодську селищну раду, Болехівську та Моршинську міські ради відповідно про те, що з 01.11.2024 забезпечення водопостачання здійснюватиметься на

підставі договору, укладеного між КП «Водоканал» та виконавчим комітетом відповідної громади або окремим підприємством, яке може бути визначене органом місцевого самоврядування вказаних громад.

- (172) КП «Водоканал» надіслало Вигодській селищній раді листом від 18.10.2024 № 459, Болехівській міській раді листом від 18.10.2024 № 461, Моршинській міській раді листом від 18.10.2024 № 463 проект договору про подачу води (далі – Проект договору).
- (173) Відповідно до пункту 1.1 розділу 1 Проекту договору, Виконавець - КП «Водоканал» зобов'язується передавати Споживачу - виконавчому комітету Болехівської, Моршинської міських рад, Вигодської селищної ради відповідно, питну воду (надавати послугу водопостачання) для подальшого забезпечення здійснення Споживачем централізованого водопостачання своїх абонентів. Споживач зобов'язується проводити відбір води з відповідної точки розмежування на умовах, передбачених цим договором, а також своєчасно оплачувати отриману воду за встановленими тарифами у строки і на умовах, передбачених договором.
- (174) Однак, виконавчий орган міської (селищної) ради є органом місцевого самоврядування, який відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», здійснює виконавчі функції і повноваження місцевого самоврядування у межах, визначених цим та іншими законами, та не може здійснювати господарську діяльність з надання послуг у сфері централізованого водопостачання.
- (175) Так, згідно з статтею 18 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» господарська діяльність із централізованого водопостачання підлягає ліцензуванню у порядку, встановленому законом.
- (176) Вимоги до суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність з централізованого водопостачання, передбачені Ліцензійними умовами.
- (177) Відповідно до пункту 1.6 глави I Ліцензійних умов здобувач ліцензії, який має намір провадити господарську діяльність з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, подає до органу ліцензування заяву про отримання ліцензії за формою згідно з додатком 1 до Ліцензійних умов.
- (178) Згідно з пунктом 1.7 глави I Ліцензійних умов, до заяви про отримання ліцензії здобувач ліцензії подає документи згідно з переліком, який є вичерпним:
- 1) відомості про засоби провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення (додаток 2);
  - 2) відомості про місця провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення (додаток 3);
  - 3) копія паспорта керівника здобувача ліцензії із відміткою органу державної податкової служби про повідомлення про відмову через свої релігійні переконання від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків (подається тільки фізичними особами-підприємцями, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби);
  - 4) копія документа, що підтверджує наявність лабораторії, яка здійснює в установленому законодавством порядку виробничий контроль, або копія договору на виконання таких робіт з відповідними лабораторіями інших організацій;
  - 5) схема мереж, споруд та інших об'єктів, задіяних у провадженні діяльності з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, затверджена керівником суб'єкта господарювання, із зазначенням точок розмежування (за наявності)

з іншими суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення та приладів обліку;

б) інформацію про підтвердження відсутності здійснення контролю за діяльністю суб'єкта господарювання у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», резидентами держав, що здійснюють збройну агресію проти України у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про оборону України» (додаток 4);

7) відомості про доступність місць провадження господарської діяльності для маломобільних груп населення (додаток 5) (надається у разі наявності споживачів (населення), які використовують питну воду, послуги з водовідведення для забезпечення фізіологічних, санітарно-гігієнічних та побутових потреб).

- (179) Відповідно до підпункту 3 пункту 2.2 глави 2 Ліцензійних умов, при провадженні господарської діяльності з централізованого водопостачання ліцензіат повинен дотримуватись таких організаційних вимог: провадити ліцензовану діяльність виключно в межах місць провадження господарської діяльності та із застосуванням заявлених засобів провадження господарської діяльності, зазначених у відомостях про них, поданих до органу ліцензування згідно з вимогами цих Ліцензійних умов, та належним чином оформленого права власності, господарського відання або користування земельними ділянками, на яких розташовані заявлені засоби провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання.
- (180) У зв'язку з цим, виконавчі комітети Болехівської та Моршинської міських рад, Вигодської селищної ради не уклали Проект договору.
- (181) Болехівська міська рада у листі від 29.11.2024 № 1861/02-23 (вх. № 63-01/2967 від 03.12.2024) та Вигодська селищна рада у листі від 29.11.2024 № 1861/02-23 (вх. № 63-01/2944 від 02.12.2024) зазначили, що на території зазначених громад відсутні суб'єкти господарювання у сфері централізованого водопостачання - ліцензіати, які можуть придбавати в іншого ліцензіата питну воду з метою її подальшої реалізації споживачам, тобто з якими КП «Водоканал» може укласти договір про постачання води.
- (182) Моршинська міська рада у листі від 28.11.2024 №1003 (вх. № 63-01/2943 від 02.12.2024) зазначила, що для мешканців м. Моршин послугу з централізованого водопостачання надає Підприємство житлово-комунального господарства Моршинської міської ради (далі – ПЖКГ), яке здійснює водопостачання своїх абонентів із підземних джерел Стрийського родовища питних підземних вод. Однак, дозволом на спеціальне водопостачання №17/ЛІВ/49д-23 від 31.01.2023 року передбачено ліміт водозабору, який є недостатнім для забезпечення споживачів с. Баня Лисовицька питним водопостачанням. Крім того, у разі переходу до забезпечення послугою з централізованого водопостачання с. Баня Лисовицька ПЖКГ необхідні значні капіталовкладення для влаштування насосної станції підвищення тиску та накопичувального резервуару чистої води, встановлення об'єктів електропостачання тощо і подолання зумовлених цим організаційних та адміністративних бар'єрів - розроблення проектної документації, отримання погоджень на виконання цих робіт в різних установах та відомствах, у межах їх функціональних повноважень.
- (183) Листами від 31.10.2024 № 496, № 497 та № 498 КП «Водоканал» надіслало Вигодській селищній раді, Болехівській та Моршинській міським радам акти приймання-передачі водопровідних мереж від 28.10.2024, в яких надано схему мереж підводного водопроводу у вигляді копіювання з Google-карти, інвентарні номери мереж водопроводів, їх первісну та залишкову вартість. Окрім того, в актах Підприємство зазначило, що Вигодській селищній раді та Болехівській міській раді передано усі трубопроводи з наявним у них обладнанням.

- (184) Однак, за інформацією, наданою Болехівською міською радою (лист від 29.11.2024 № 1861/02-23, вх. № 63-01/2967 від 03.12.2024), Моршинською міською радою (лист від 28.11.2024 № 1003, вх. № 63-01/2943 від 02.12.2024) та Вигодською селищною радою (лист від 29.11.2024 № 1861/02-23, вх. № 63-01/2944 від 02.12.2024), за схемами мереж водопроводів у вигляді вкопювання із Google-карти, наданими в актах приймання-передачі, не можливо визначити основні техніко-економічні характеристики водопровідних мереж, в тому числі їх протяжність, що унеможливило оформлення належним чином права власності або користування земельними ділянками, по яких проходять мережі водопостачання. Також зазначили, що в актах передачі частина водопроводів не має балансової вартості, що може свідчити про не оформлення їх документально, тобто відсутність об'єкта передачі як такого.
- (185) Також, як зазначила Моршинська міська рада у листі від 20.02.2025 № 129 (вх. № 63-01/652 від 24.02.2025), не весь водогін, що проходить від замірного вузла в місті Болехів до с. Баня Лисовицька та до кінцевих споживачів, перебуває на балансі Підприємства та у власності Долинської територіальної громади. В акті-приймання передачі водопровідних мереж від 31.10.2024 комісією офіційно підтверджено відсутність на балансі КП «Водоканал» водопровідної мережі протяжністю 3500 м.
- (186) Листом від 04.11.2024 № 926 Моршинська міська рада зверталась до КП «Водоканал» з приводу надання належним чином оформлених схем мереж, споруд та інших об'єктів, задіяних у провадженні діяльності з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, що проходить від Болехівської територіальної громади до Моршинської територіальної громади, із зазначенням точок розмежування (за наявності) з іншими суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення та приладів обліку. А також надання актів інвентаризації (інвентаризаційних описів) мереж, споруд та інших об'єктів, задіяних у провадженні діяльності з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, що проходять від Болехівської територіальної громади до Моршинської територіальної громади та споживачів послуг, що перебувають на балансі КП «Водоканал». Однак, КП «Водоканал» не надало витребуваних документів.
- (187) З метою відвернення негативних наслідків щодо припинення з 01.11.2024 КП «Водоканал» надання послуги з централізованого водопостачання для споживачів Болехівської територіальної громади, виконавчий комітет Болехівської міської ради листом від 01.11.2024 № 457/02-29/24 звернувся до Долинської міської ради з приводу відтермінування передачі водопровідних мереж на баланс Болехівської міської ради до 1 березня 2025 року, для створення належних умов щодо забезпечення послугою з централізованого водопостачання мешканців Болехівської територіальної громади.
- (188) Рішенням Долинської міської ради від 21.11.2024 № 2976-50/2024 «Про внесення змін в умови забезпечення централізованим водопостачанням населених пунктів за межами Долинської територіальної громади Івано-Франківської області» продовжено термін надання послуги централізованого водопостачання для соживачів Болехівської, Вигодської та Моршинської територіальних громад безпосередньо до 28.02.2025 року.
- (189) КП «Водоканал» надіслало Болехівській міській раді лист від 07.01.2025 № 571/7 з проектом договору про надання послуг з централізованого водопостачання на період з 01.01.2025 до 28.02.2025 (включно).
- (190) У цьому листі Підприємство посилається ради на гарантійний лист Болехівської міської ради від 01.11.2024 № 457/02-29/24, за змістом якого було погоджено що з 01.03.2025 Болехівська міська рада або визначений нею суб'єкт господарювання здійснюватимуть діяльність щодо надання послуги з централізованого водопостачання для споживачів на території Болехівської територіальної громади. Також підприємство зазначило, що у разі

відмови укласти договір, у КП «Водоканал» не буде законної підстави для здійснення водопостачання, а тому залишає за собою право на відключення установи від мережі водопостачання з 13.01.2025 року.

- (191) Такі ж листи КП «Водоканал» надіслало іншим споживачам (Заявникам, бюджетним установам Болехівської та Вигодської територіальних громад), копії яких Підприємство надало листом від 24.02.2025 № 89 (вх. № 63-02/1387е від 25.02.2025).
- (192) КП «Водоканал» припинило з 13.01.2025 надання послуги з централізованого водопостачання для усіх споживачів – юридичних осіб Болехівської територіальної громади та двом бюджетним установам Вигодської громади шляхом опломбування вентелів на вводі у колодязі. Причиною опломбування водопровідних вводів до споживачів, за інформацією, наданою КП «Водоканал», є відмова споживача укласти запропонований проект договору про надання послуг з централізованого водопостачання, про що зазначено в доданих Підприємством копіях актів опломбування замірних вузлів споживачів (лист від 24.02.2025 № 89, вх. № 63-02/1387е від 25.02.2025).
- (193) Інформація щодо переліку цих споживачів наведена в таблиці 2:

Таблиця 2

№ п/п	Назва споживача	Адреса	Дата припинення водопостачання (опломбування)	Дата відновлення водопостачання (розпломбування)
1	ЦНАП Болехівської міської ради	(інформація з обмеженням)	13.01.2025	28.01.2025
2	Болехівська міська рада (Адмінбудинок)	(інформація з обмеженням)	13.01.2025	28.01.2025
3	Фінансове управління Болехівської міської ради	(інформація з обмеженням)	13.01.2025	15.01.2025
4	Відділ реєстрації Болехівської міської ради	(інформація з обмеженням)	13.01.2025	15.01.2025
5	Відділ культури Болехівської міської ради	(інформація з обмеженням)	13.01.2025	15.01.2025
6	Архів Болехівської міської ради	(інформація з обмеженням)	13.01.2025	15.01.2025
7	Дитячий садок «Зірочка» Управління освіти Болехівської міської ради	(інформація з обмеженням доступом)	13.01.2025	15.01.2025
8	Міжшкільний навчально-Виробничий комбінат управління освіти Болехівської міської ради	(інформація з обмеженням доступом)	14.01.2025	15.01.2025
9	Управління освіти Болехівської міської ради	(інформація з обмеженням)	14.01.2025	15.01.2025
10	КНП «Болехівська центральна міська лікарня	(інформація з обмеженням)	14.01.2025	15.01.2025
11	Болехівський ККП	(інформація з обмеженням)	13.01.2025	05.02.2025
12	Вигодська школа Вигодської селищної ради	(інформація з обмеженням)	15.01.2025	16.01.2025
13	Відділ культури Вигодської селищної ради	(інформація з обмеженням доступом)	15.01.2025	16.01.2025

- (194) Листом від 15.01.2025 № 20/021-29/25 (вх. № 63-01/109 від 15.01.2025) виконавчий комітет Болехівської міської ради звернувся до Відділення з приводу дій КП «Водоканал» щодо припинення надання послуги з централізованого водопостачання, що має негативні наслідки для споживачів, оскільки питна вода необхідна для щоденного споживання, забезпечення фізіологічних та санітарно-гігієнічних потреб.
- (195) Також зазначено, що Болехівська міська рада не має заборгованості перед КП «Водоканал» щодо оплати за надані послуги з централізованого водопостачання.
- (196) Підприємство надіслало Болехівській міській раді листа від 20.01.2025 № 17, в якому повторно зазначило, що відповідно до Рішення № 2540 (зі змінами) надання послуги з централізованого водопостачання на територіях Болехівської, Вигодської та Моршинської територіальних громад буде здійснюватися до 28.02.2025 року, надалі – лише через укладення угоди про постачання води єдиним суб'єктам господарювання.
- (197) Також Підприємство зауважило, що за приписами частини першої статті 12 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», надання житлово-комунальних послуг здійснюється виключно на договірних засадах. Після підписання договору надання послуги з централізованого водопостачання буде відновлено.
- (198) Листи такого змісту Підприємство надіслало іншим споживачам, зокрема Управлінню освіти виконавчого комітету Болехівської міської ради (від 14.01.2025 № 04), Болехівському комбінату комунальних підприємств (від 20.01.2025 № 18).
- (199) Таким чином, КП «Водоканал» схилило споживачів до укладення договорів про надання послуги з централізованого водопостачання період з 01.01.2025 до 28.02.2025 (включно), після підписання яких водопостачання було відновлено.
- (200) Слід зауважити, що положеннями чинного законодавства чітко врегульовано підстави для перерви у наданні комунальних послуг, у тому числі послуги з централізованого водопостачання, та право виконавця комунальної послуги на обмеження (припинення) надання послуги споживачу.
- (201) Згідно з пунктом 11 Правил надання послуг, послуги надаються споживачам безперервно, крім часу перерв, визначених частиною першою статті 16 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», якою передбачено, що надання комунальних послуг та надання послуги з управління багатоквартирним будинком здійснюються безперервно, крім часу перерв на:
- 1) проведення ремонтних і профілактичних робіт згідно з будівельними нормами і правилами, правилами технічної експлуатації і користування, положеннями про проведення поточного і капітального ремонтів та іншими нормативно-правовими актами;
  - 2) міжопалювальний період для мереж (систем) опалення (теплопостачання) виходячи з кліматичних умов згідно з нормативно-правовими актами;
  - 3) ліквідацію наслідків аварії.
- (202) Відповідно до частини другої статті 16 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», у разі застосування планової перерви в наданні комунальних послуг виконавець зобов'язаний повідомити споживача через медіа або в інший спосіб, що гарантує доведення такої інформації до кожного споживача, про таку планову перерву не пізніше як за 10 робочих днів (крім перерви на ліквідацію наслідків аварії). У повідомленні необхідно зазначити причину та строк перерви в наданні відповідних послуг.
- У разі застосування перерви в наданні комунальних послуг на ліквідацію наслідків аварії виконавець зобов'язаний повідомити споживача через медіа або в інший спосіб, що гарантує доведення такої інформації до споживача, про таку перерву не пізніше як через

три години з початку такої перерви. У повідомленні зазначаються причини та строк перерви в наданні відповідних комунальних послуг.

- (203) Згідно з пунктом 52 Правил надання послуг, обмеження (припинення) надання послуг здійснюється виконавцем відповідно до частини четвертої статті 26 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».
- (204) Згідно з частиною 4 статті 26 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», виконавець комунальної послуги (крім послуг з постачання та розподілу електричної енергії та природного газу) має право обмежити (припинити надання відповідної комунальної послуги її споживачу незалежно від обраної моделі організації договірних відносин у разі непогашення в повному обсязі заборгованості за спожиті комунальні послуги протягом 30 днів з дня отримання споживачем попередження від виконавця. Таке попередження надсилається споживачу не раніше наступного робочого дня після спливу граничного строку оплати комунальної послуги, визначеного законодавством та/або договором про надання відповідної комунальної послуги.
- (205) Відповідно до підпунктів 4, 5 пункту 2.2 глави 2 Ліцензійних умов, у разі планового або позапланового припинення (у зв'язку з неможливістю використання матеріально-технічної бази) провадження ліцензованої діяльності загалом або за певним місцем провадження ліцензованої діяльності ліцензіат зобов'язаний повідомити споживача у встановлений договором строк про дату і причини припинення ліцензованої діяльності із визначенням приблизної дати відновлення її провадження; забезпечити присутність керівника суб'єкта господарювання, його заступника або іншої уповноваженої особи під час проведення органом ліцензування в установленому законом порядку перевірки дотримання ліцензіатом вимог цих Ліцензійних умов.
- (206) Мінрегіонбуд на питання, чи має право ліцензіат з централізованого водопостачання припинити надання послуг на території здійснення ліцензійної діяльності, яка не входить до територіальної громади, де він зареєстрований, листом від 18.03.2025 № 6437/25/10/-25 (вх. №63-01/239К від 20.03.2025) надало наступні роз'яснення.
- (207) *Стаття 6 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» визначає, що державна політика у сфері питної води та питного водопостачання будується на принципах, зокрема ліцензування господарської діяльності із централізованого водопостачання.*
- (208) *На виконання статті 16 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання» підприємство питного водопостачання провадить свою діяльність на підставі, зокрема ліцензії на господарську діяльність.*
- (209) *Вимоги до суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність з централізованого водопостачання, передбачені Ліцензійними умовами.*
- (210) *Пунктом 2.1 глави 2 Ліцензійних умов визначено, що суб'єкти господарювання, що здійснюють господарську діяльність з централізованого водопостачання, повинні дотримуватись вимог законодавства, якими регулюється діяльність у сфері природних монополій та у сфері централізованого водопостачання.*
- (211) *Підпунктом 3 пункту 2.2 глави 2 Ліцензійних умов визначено, що ліцензіат повинен провадити господарську діяльність виключно в межах місць провадження господарської діяльності та із застосуванням заявлених засобів провадження господарської діяльності, зазначених у відомостях про них, поданих до органу ліцензування згідно з вимогами цих Ліцензійних умов, та належним чином оформленого права власності, господарського відання або користування земельними ділянками, на яких розташовані заявлені засоби провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання.*

- (212) У разі планового або позапланового припинення (у зв'язку з неможливістю використання матеріально-технічної бази) провадження ліцензованої діяльності загалом або за певним місцем провадження ліцензованої діяльності ліцензіат зобов'язаний повідомити споживача у встановлений договором строк про дату і причини припинення ліцензованої діяльності із визначенням приблизної дати відновлення її провадження (підпункт 4 пункту 2.2. глави 2 Ліцензійних умов).
- (213) Ліцензіат повинен надавати послуги з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення відповідно до умов договору, укладеного в установленому порядку (підпункт 18 пункту 2.2. глави 2 Ліцензійних умов).
- (214) Як зазначалось вище у рішенні, за інформацією, наданою Департаментом розвитку громад та територій, дорожнього, житлово-комунального господарства, містобудування та архітектури Івано-Франківської обласної військової адміністрації листом від 19.02.2025 № 209/08-01 (вх. № 63-01/828 від 05.03.2025), місцем провадження КП «Водоканал» господарської діяльності з централізованого водопостачання є територія населених пунктів: (інформація з обмеженим доступом).
- (215) У зазначених населених пунктах, крім Підприємства, інші суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність з централізованого водопостачання, відсутні.
- (216) Враховуючи наведене, Підприємство у січні 2025 року безпідставно припинило надання послуги з централізованого водопостачання для окремих споживачів (бюджетних установ) Болехівської та Вигодської територіальних громад, які не мали альтернативи в отриманні цієї послуги від іншого суб'єкта господарювання.
- (217) В ході розгляду справи № 63/8-02-05-2025 Відділення запитувало, чи вживались Болехівською міською радою, Моршинською міською радою і Вигодською селищною радою заходи щодо визначення суб'єкта господарювання, котрий буде безпосередньо забезпечувати подачу води для споживачів своїх громад, прийме мережі водопроводів та отримує ліцензію на централізоване водопостачання (внесе зміни до неї) повідомлено про наступне.
- (218) Болехівська міська рада у листі від 24.02.2025 № 617/021-21/25 (вх. № 63-01/674 від 25.02.2025), зокрема, зазначила, що посадовими особами виконавчого комітету Болехівської міської ради підготовлено проект рішення про внесення змін до статуту Болехівського комбінату комунальних підприємств щодо доповнення видів господарської діяльності, а саме: розподілення води водопроводами, транспортом або іншими засобами.
- (219) Моршинська міська рада листі від 20.02.2025 № 129 (вх. № 63-01/652 від 24.02.2025) зазначила, що ПЖКГ не може забезпечити з 01.03.2025 споживачів с. Баня Лисовицька Моршинської територіальної громади послугою з централізованого водопостачання.
- (220) Це зумовлено тим, що оскільки КП «Водоканал» не здійснено належним чином документальну передачу мереж централізованого водопостачання, ПЖКГ не може внести зміни до ліцензії на здійснення діяльності з централізованого водопостачання, оскільки до заяви про отримання ліцензії, відповідно до підпункту 5 п. 1.7 глави I Ліцензійних умов, необхідно надати належним чином оформлену схему мереж, споруд та інших об'єктів, задіяних у провадженні діяльності з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, що проходить від Болехівської територіальної громади до Моршинської територіальної громади, із зазначенням точок розмежування (за наявності) з іншими суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення та приладів обліку.
- (221) Вигодська селищна рада листом від 03.03.2025 № 413/02-23 (вх. № 63-01/799 від 04.03.2025) надала інформацію, що 01.11.2024 між Долинською міською радою і

Вигодською селищною радою укладено Меморандум щодо умов водозабезпечення споживачів на території Вигодської селищної територіальної громади (далі – Меморандум).

- (222) Відповідно до положень Меморандуму, до 28.02.2025 Долинська міська рада має безоплатно передати, а Вигодська селищна рада прийняти мережі водопостачання та забезпечити їх ефективне використання. Вигодська селищна рада зобов'язується до 01.03.2025 року визначити суб'єкта господарювання, який здійснюватиме діяльність з надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення для споживачів на території Вигодської селищної територіальної громади.
- (223) Вигодська селищна рада гарантує, що між цим суб'єктом господарювання та КП «Водоканал» до 01.03.2025 буде укладено договір на надання послуг з водопостачання, з 01.03.2025 виключно визначений суб'єкт господарювання забезпечує водопостачанням мешканців Вигодської селищної територіальної громади.
- (224) У зв'язку з цим, на підставі рішення Вигодської селищної ради від 27.02.2025 № 2607-55/2025 «Про прийняття у комунальну власність Вигодської селищної ради водопровідних мереж» Вигодська селищна рада прийняла безоплатно у комунальну власність майно - водопровідну мережу, вуличні водопроводи смт. Вигода. Цим рішенням також затверджено акти від 25.02.2025 приймання-передачі водопровідних мереж.
- (225) Іншим рішенням Вигодської селищної ради від 27.02.2025 № 2610-56/2025 «Про безоплатну передачу водопровідних мереж з балансу Вигодської селищної ради на баланс комунального підприємства «Вигодський комбінат комунальних підприємств» Вигодської селищної ради», відповідні мережі водопостачання передано КП «Вигодський комбінат комунальних підприємств» на праві господарського відання.
- (226) Наступним рішенням Вигодської селищної ради від 27.02.2025 № 2611-56/2025 «Про тимчасове користування водопровідними мережами на території Вигодської селищної територіальної громади» водопровідні мережі знову передано КП «Водоканал» у тимчасове безоплатне користування терміном до 05.05.2025 року.
- (227) Щодо водозабезпечення споживачів Болехівської та Моршинської територіальних громад з 01.03.2025 слід зазначити наступне.
- (228) Долинською міською радою прийнято рішення від 11.03.2025 № 4017-52/2025 «Про погодження дій КП «Водоканал» щодо водозабезпечення Болехівської територіальної громади», яким передбачено, що беручи до уваги звернення міського голови м. Болехова від 28.02.2025, інформаційну довідку КП «Водоканал» від 07 березня 2025 року, враховуючи Рішення № 2540 (зі змінами) та керуючись статтею 26, частиною першою статті 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», послуги з централізованого водопостачання кінцевим споживачам на території Болехівської територіальної громади КП «Водоканал» будуть надаватись у період з 01.03.2025 до 30.04.2025 року (включно).
- (229) Наступним рішенням Долинської міської ради від 11.03.2025 № 4018-52/2025 «Про погодження дій КП «Водоканал» щодо водозабезпечення Моршинської територіальної громади» передбачено, що послуга з централізованого водопостачання кінцевим споживачам на території Моршинської територіальної громади КП «Водоканал» буде надаватись у період з 01.03.2025 до 31.03.2025 року (включно).
- (230) Варто зауважити, що відповідно до частини четвертої статті 14 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», зміна форми власності або перехід права власності на системи питного водопостачання (крім об'єктів централізованого питного водопостачання) здійснюється в порядку, передбаченому законом, за умови, що це не призведе до порушення режиму функціонування таких систем або їх частин,

погіршення якості питної води та умов надання послуг споживачам, у тому числі тарифів на послуги централізованого водопостачання.

- (231) Відтак, як стверджує Моршинська міська рада, передача Підприємством систем питного водопостачання призведе до порушення режиму функціонування цих систем, погіршення умов надання послуг споживачам, та збільшення тарифів на централізоване водопостачання.
- (232) За інформацією, наданою Болехівською та Моршинською міськими радами, Вигодською селищною радою, на неодноразових зустрічах з представниками КП «Водоканал» і Долинської міської ради наголошувалось про готовність співпраці з Підприємством у вирішенні проблем із водозабезпеченням своїх споживачів, готовність співфінансування витрат на утримання водопровідних мереж.
- (233) Слід зазначити, що Законом України «Про співробітництво територіальних громад» визначено організаційно-правові засади співробітництва територіальних громад, принципи, форми, механізми такого співробітництва, його стимулювання, фінансування та контролю.
- (234) Відповідно до пункту 2 частини першої Закону України «Про співробітництво територіальних громад» співробітництво територіальних громад (далі - співробітництво) - відносини між двома або більше територіальними громадами, що здійснюються на договірних засадах у визначених цим Законом формах з метою забезпечення соціально-економічного, культурного розвитку територій, підвищення якості надання послуг населенню на основі спільних інтересів та цілей, ефективного виконання органами місцевого самоврядування визначених законом повноважень.
- (235) Частиною першою статті 12 Закону України «Про співробітництво територіальних громад» визначено, що з метою забезпечення ефективного використання ресурсів територіальних громад на основі спільного застосування наявних в одного із суб'єктів співробітництва об'єктів комунальної інфраструктури співробітництво у формі спільного фінансування (утримання) підприємств, установ та організацій комунальної форми власності відповідно до вимог [Бюджетного кодексу України](#).
- (236) Крім цього, відповідно до частини другої статті 12 Закону України «Про співробітництво територіальних громад» договір про співробітництво у частині спільного фінансування (утримання) підприємств, установ та організацій комунальної форми власності повинен, зокрема, містити спосіб розподілу між суб'єктами співробітництва отриманих доходів та можливих ризиків, пов'язаних з діяльністю підприємств, установ та організацій комунальної форми власності, що спільно фінансуються (утримуються).
- (237) На питання, чи є законні підстави для передачі водопровідних мереж територіальним громадам без комплексу споруд, необхідних для забезпечення повного циклу централізованого водопостачання, Мінрегіонбуд у листі від 18.03.2025 № 6437/25/10/-25 (вх. №63-01/239К від 20.03.2025) надало наступні роз'яснення.
- (238) *Відповідно до пункту 51 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виключно на пленарних засіданнях сільської селищної, міської ради вирішуються питання згоди не передачу об'єктів з державної у комунальну власність та прийняття рішень про передачу об'єктів з державної у комунальну власність, а також щодо придбання об'єктів державної власності.*
- (239) *Органи місцевого самоврядування можуть приймати у комунальну власність об'єкти житлово-комунального господарства, однак їх передача має бути оформлена у порядку, визначеному у Положенні про порядок передачі об'єктів державної та комунальної власності, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 21.09.1998 №1482 «Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності».*

- (240) *Суб'єкт господарювання, який отримав у власність або користування водопровідні мережі, не має права надавати послуги з централізованого водопостачання без відповідної ліцензії.*
- (241) Таким чином, КП «Водоканал» як підприємство питного водопостачання, яке має ліцензію на здійснення діяльності з централізованого водопостачання на території населених пунктів: *(інформація з обмеженим доступом)* не узгодивши з Болехівською, Вигодською та Моршинською територіальними громадами питання передачі документації на мережі централізованого водопостачання, необхідної для отримання визначеним територіальними громадами суб'єктом господарювання ліцензії на здійснення діяльності з централізованого водопостачання (внесення змін до ліцензії), немає підстав для укладення договору з визначеним суб'єктом господарювання та відмови (обмеження, призупинення) надання послуги з централізованого водопостачання для споживачів цих громад.

5.3 Антиконтурентні наслідки дій Відповідача

- (242) Укладення КП «Водоканал» договорів про надання послуги з централізованого водопостачання, істотні умови якого не відповідають Типовим договорам, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 02.02.2022 № 85, дало можливість Підприємству, користуючись монопольним становищем, достроково розірвати договори із споживачами Болехівської та Вигодської територіальних громад, с. Баня Лисовицька Моршинської територіальної громади, які не маючи альтернативи в укладенні договору з іншими суб'єктами господарювання, позбавлені права на отримання послуги з централізованого водопостачання в єдиного надавача цих послуг – КП «Водоканал».
- (243) КП «Водоканал», користуючись своїм монопольним становищем, повідомляло споживачів Болехівської та Вигодської територіальних громад та с. Баня Лисовицька Моршинської територіальної громади, що забезпечення послугою з централізованого водопостачання може здійснюватись виключно у разі укладення договору з органом місцевого самоврядування або визначеним єдиним суб'єктом господарювання, за відсутності на території цих громад, крім КП «Водоканал», іншого суб'єкта господарювання, який має ліцензію на здійснення діяльності з централізованого водопостачання, та призупинило у січні 2025 року надання послуги з централізованого водопостачання окремим споживачам Болехівської та Вигодської територіальних громад з не передбачених чинним законодавством підстав, що призвело до часткової відмови споживачам цих громад від придбання послуги з централізованого водопостачання, за відсутності альтернативних джерел її придбання.

5.4 Неможливість вчинення КП «Водоканал» дій за умов існування конкуренції на ринку централізованого водопостачання та за наявності альтернативних джерел придбання послуги з централізованого водопостачання

- (244) Послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення є важливими в повсякденній життєдіяльності споживачів, оскільки забезпечують їх фізіологічні, санітарні, побутові, господарські потреби та не можуть бути замінені жодними іншими послугами.
- (245) КП «Водоканал» є єдиним суб'єктом господарювання, у якого Заявники та інші споживачі Болехівської та Вигодської територіальних громад, с. Баня Лисовицька Моршинської територіальної громади, можуть придбавати послугу з централізованого водопостачання. Ця послуга є необхідною в повсякденній життєдіяльності, оскільки забезпечує питні, фізіологічні, фізіологічні, санітарні, побутові, господарські потреби та не можуть бути замінені жодними іншими послугами.

- (246) На ринку послуги з централізованого водопостачання в межах місць провадження ліцензійної діяльності з централізованого водопостачання Підприємства, у КП «Водоканал» немає конкурентів, внаслідок чого споживачі можуть отримати послуги виключно в Підприємства.
- (247) Внаслідок цього Заявники та інші споживачі Болехівської та Вигодської територіальних громад, с. Баня Лисовицька Моршинської територіальної громади, перебувають у повній залежності від отримання послуг у Відповідача.
- (248) За умов наявності конкуренції на зазначеному ринку між КП «Водоканал» та іншими надавачами послуг відбувалося б змагання, з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг одного над іншими суб'єктами господарювання, а КП «Водоканал» не розривало б договірних відносин із споживачами, не допускало б втрат у мережах централізованого водопостачання, а задля утримання споживачів вжило б заходів для приведення мереж централізованого водопостачання до належного технічного стану, у тому числі за рахунок залучення коштів Болехівської, Вигодської та Моршинської територіальних громад.
- (249) За наявності альтернативних джерел придбання послуги з централізованого водопостачання Заявники могли б обрати іншого надавача послуг, а Відповідач у конкурентній боротьбі за споживача не призупиняв би надання послуги з централізованого водопостачання з не передбачених чинним законодавством підстав.
- (250) Зазначена поведінка притаманна суб'єкту господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, споживачі послуг якого позбавлені альтернативного вибору іншого надавача послуг.
- (251) Вищезазначені дії КП «Водоканал» були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку послуги з централізованого водопостачання та за наявності альтернативних джерел придбання послуги з централізованого водопостачання, адже в такому випадку споживачі мали б можливість обирати між кількома виконавцями, і в разі ущемлення їх інтересів, могли б обрати іншого виконавця таких послуг.

6. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА

- (252) Згідно з абзацом 2 частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- (253) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (254) Відповідно до пункту 5 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку визнається часткова або повна відмова від придбання або реалізації товару за відсутності альтернативних джерел реалізації чи придбання.
- (255) Частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (256) Згідно з пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є зловживання монопольним (домінуючим) становищем.

- (257) Враховуючи наведене, дії КП «Водоканал», які полягають в укладенні договорів про надання послуги з централізованого водопостачання, умовами якого визначено можливість припинення договору шляхом його розірвання з ініціативи будь-якої сторони за умови попередження іншої сторони за один місяць до дати розірвання договору, що не передбачено Типовими договорами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 02.02.2022 № 85 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 05 липня 2019 року № 690»; та у достроковому розірванні договорів про надання послуги з централізованого водопостачання із споживачами Болехівської, Вигодської та Моршинської територіальних громад та подальшому укладенні договорів на строк менше одного року, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуги з централізованого водопостачання шляхом вчинення таких дій, що могли призвести до ущемлення інтересів споживачів та були б неможливими за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.
- (258) Дії КП «Водоканал», які полягають у повідомленні споживачів Болехівської та Вигодської територіальних громад та с. Баня Лисовицька Моршинської територіальної громади щодо забезпечення послугою з централізованого водопостачання виключно у разі укладення договору з органом місцевого самоврядування або визначеним єдиним суб'єктом господарювання, за відсутності на території цих громад, крім КП «Водоканал», іншого суб'єкта господарювання, який має ліцензію на здійснення діяльності з централізованого водопостачання, та призупиненні у січні 2025 року надання послуги з централізованого водопостачання окремим споживачам Болехівської та Вигодської територіальних громад з не передбачених чинним законодавством підстав, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 5 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку послуги з централізованого водопостачання шляхом часткової відмови від придбання послуги з централізованого водопостачання, за відсутності альтернативних джерел придбання.

7. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧА ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

- (259) КП «Водоканал» листом від 24.04.2025 б/н (вх. № 63-01/1527 від 24.04.2025, далі - лист) надіслало до Відділення відповідь на подання від 10.04.2025 № 63-03/170-П з попередніми висновками у справі № 63/8-02-05-2025.
- (260) Підприємство надало пояснення, що викладені у справі № 63/8-02-05-2025 дії КП «Водоканал» були зумовлені необхідністю виконання рішення органу місцевого самоврядування, економічними реаліями та законодавчими вимогами А також зазначає, що дії Підприємства, спрямовані на виконання рішення свого засновника, не можуть вважатись порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (261) Такі пояснення КП «Водоканал» спростовуються матеріалами справи № 63/8-02-05-2025, зокрема, наступним.

7.1 Щодо законності дій КП «Водоканал» в контексті Рішення № 2540 Долинської міської ради.

- (262) КП «Водоканал» у своїх поясненнях зазначає, що *Рішення № 2540 мало на меті змінити модель забезпечення централізованим водопостачанням споживачів, які знаходяться за межами Долинської територіальної громади, які після адміністративно-територіальної реформи стали окремими суб'єктами місцевого самоврядування.*

Відповідно до частини 1 статті 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», рішення міської ради є обов'язковими для виконання всіма суб'єктами (фізичними та юридичними особами), розташованими на відповідній території. Законність Рішення № 2540 підтверджена постановою Восьмого апеляційного адміністративного суду від 24 лютого 2025 року у справі № 300/3262/24 (далі – Постанова).

- (263) З приводу цього зазначається таке.
- (264) Питання правовідносин у сфері надання послуг з централізованого водопостачання врегульовані Законом України «Про житлово-комунальні послуги», Законом України «Про питну воду та питне водопостачання», Правилами надання послуг, Постановою № 690 (із змінами) та іншими нормативно-правовими актами.
- (265) Положення діючих нормативно-правових актів не передбачають та не дають правових підстав для розірвання підприємством питного водопостачання, причому в односторонньому порядку, прямих договорів із споживачами, котрі знаходяться за межами територіальної громади, в якій зареєстровано це підприємство, та примусовому укладенні договору з єдиним суб'єктом господарювання, визначеним територіальними громадами цих споживачів, у зв'язку з децентралізацією та впровадженням адміністративної реформи.
- (266) Також слід зауважити, що територія здійснення господарської діяльності з централізованого водопостачання не може бути визначена (обмежена) ніякими положеннями чинного законодавства, крім Ліцензійних умов, відповідно до яких КП «Водоканал», як ліцензіат з централізованого водопостачання, відповідно до підпункту 3 пункту 2.2. глави 2 Ліцензійних умов, зобов'язаний провадити господарську діяльність виключно в межах місць провадження господарської діяльності, а не в межах територіальної громади, засновником якої є підприємство питного водопостачання.
- (267) У Постанові, якою визнано законність Рішення № 2540, зазначено, що предмет адміністративного позову врегульований положеннями законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про питну воду та питне водопостачання», «Про природні монополії», Водним кодексом України та іншими нормативними актами. При цьому, оформлення передачі-приймання мережі водопроводів та обладнання на цій мережі, які перебувають на території Болехівської міської територіальної громади, визначення місця розмежування такої мережі, а також відмова чи небажання позивача приймати вказане майно на безоплатній основі, знаходиться поза межами перевірки в розглядуваній справі. Водночас, Рішення № 2540 не містить вказівки на примусову передачу відповідного майна чи зобов'язання відповідної територіальної громади чи створеного нею комунального підприємства в безальтернативному порядку прийняти у власність мережі водопроводів та обладнання на цій мережі.
- (268) У Постанові також зазначено про те, що Болехівська міська рада не надала суду будь-яких доказів, які б свідчили про виконання оскаржуваного рішення та наявності будь-яких негативних наслідків, які виникли внаслідок виконання такого рішення. А також, що Рішення № 2540 не містить вказівки чи владно-управлінського, розпорядчого рішення, яке б у розумінні частини другої статті 10 Закону України «Про природні монополії» зобов'язувала чи визначала для КП «Водоканал» (як суб'єкта природної монополії) вчинення дій, які призводять або можуть призвести до неможливості виробництва (реалізації) товарів чи припинення водопостачання, заміни іншими товарами, не однаковими за споживчими характеристиками.
- (269) Оскільки питання оформлення передачі-приймання мережі водопроводів та обладнання на цій мережі, які перебувають на території Болехівської міської територіальної громади, не були предметом розгляду судової справи № 300/3262/24, та в межах цієї справи не

розглядалися питання наявності будь яких негативних наслідків, які виникли внаслідок виконання такого рішення, наведені КП «Водоканал» пояснення не спростовують викладених у проекті рішення висновків щодо вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

- (270) А викладені в рішенні обставини та докази свідчать про те, що Підприємство своїми діями щодо зміни в організації договірних відносин із споживачами, які знаходяться за межами Долинської територіальної громади, шляхом забезпечення послугою з централізованого водопостачання виключно у разі укладення договору з органом місцевого самоврядування або визначеним єдиним суб'єктом господарювання, за відсутності на території цих громад, крім КП «Водоканал», іншого суб'єкта господарювання, який має ліцензію на здійснення діяльності з централізованого водопостачання, та призупинення у січні 2025 року надання послуги з централізованого водопостачання окремим споживачам Болехівської та Вигодської територіальних громад, що не передбачено чинним законодавством, зловживає своїм монопольним (домінуючим) становищем на ринку централізованого водопостачання, що призводить до ущемлення інтересів споживачів Болехівської, Вигодської та с. Баня Лисовицька Моршинської територіальних громад.

7.2 Щодо обґрунтування економічної необхідності Рішення № 2540 Долинської міської ради.

- (271) КП «Водоканал» надало пояснення, що Рішення № 2540 зумовлене адміністративною реформою та збитковістю діяльності Підприємства за межами Долинської територіальної громади. Зазначило, що у 2020 році з державної у комунальну власність Долинської міської ради передано майно, зокрема аварійні водопровідні мережі на територіях Болехівської, Вигодської та Моршинської територіальних громад, які спричиняють значні втрати води. З бюджету Долинської міської ради надається фінансування діяльності Підприємства, в той час, як, за твердженням КП «Водоканал», Болехівська, Вигодська та Моршинська територіальні громади не надали жодної фінансової підтримки, попри неодноразові звернення.
- (272) Як стверджує КП «Водоканал», продовження водопостачання для зазначених громад без компенсації з їхнього боку є економічно не вигідним і загрожує банкрутством Підприємства. Тому Рішення № 2540 було прийнято для оптимізації витрат та забезпечення стабільної роботи Підприємства.
- (273) Такі пояснення не можуть братись до уваги Відділенням з огляду на наступне.
- (274) Рішенням Долинської міської ради від 25.05.2021 № 409-10/2021 «Про акти приймання-передавання на будівлі насосних станцій, очисних споруд та майнового комплексу» затверджено акти приймання-передачі і прийнято безоплатно у комунальну власність Долинської міської територіальної громади будівлі насосних станцій та очисних споруд, майновий комплекс (будівлі очисних каналізаційних споруд з господарськими спорудами), а також технічну документацію, інженерні мережі, основні засоби, інше, які закріплені за Долинським виробничим управлінням водопровідно-каналізаційного господарства (код ЄДРПОУ (інформація з обмеженим доступом)).
- (275) Відповідно до пункту 2 рішення Долинської міської ради від 25.05.2021 № 409-10/2021 усе майно, яке було закріплено за Долинським виробничим управлінням водопровідно-каналізаційного господарства та прийнято у комунальну власність Долинської міської територіальної громади, передано в оперативне управління КП «Водоканал» (код ЄДРПОУ (інформація з обмеженим доступом)).
- (276) Рішенням Долинської міської ради від 21.04.2021 № 276-9/2021 «Про комунальне підприємство «Водоканал» Долинської міської ради» Долинське виробниче управління

водопровідно-каналізаційного господарства (ідентифікаційний код юридичної особи (*інформація з обмеженим доступом*)) перейменовано на КП «Водоканал» Долинської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи (*інформація з обмеженим доступом*)).

- (277) Таким чином, КП «Водоканал» отримало не тільки, за його інформацією, аварійні водопровідні мережі на територіях Болехівської, Вигодської та с. Баня Лисовицька Моршинської територіальних громад, а цілісний майновий комплекс, на безоплатній основі, що дає можливість Підприємству здійснювати господарську діяльність з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, не вкладаючи додаткових капіталовкладень на створення майнового комплексу, а лише на його обслуговування та експлуатацію, з метою одержання прибутку.
- (278) Також слід зазначити, що відповідно до загальних правил бухгалтерського обліку та звітності господарської діяльності підприємств, витрати на обслуговування та експлуатацію споруд, обладнання, устаткування, до яких зокрема належать мережі централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, відносяться до витрат виробничої собівартості. Як свідчать дані звіту про фінансові результати Підприємства за 2024 рік, дохід Підприємства покриває виробничу собівартість з надання послуг з основної діяльності (централізоване водопостачання та централізоване водовідведення) (*інформація з обмеженим доступом*). А вплив на збитковість основної діяльності Підприємства може мати розмір адміністративних витрат і витрат на збут, який становить в сукупності (*інформація з обмеженим доступом*), а отже не пов'язаний виключно із утриманням аварійних водопровідних мереж на територіях Болехівської, Вигодської та Моршинської територіальних громад. Причому, чистий прибуток у Підприємства за 2024 рік становить (*інформація з обмеженим доступом*).
- (279) Щодо твердження КП «Водоканал» про ненадання жодної фінансової підтримки з бюджетів Болехівської, Вигодської та Моршинської територіальних громад, попри неодноразові звернення Підприємства та Долинської міської ради, такі аргументи спростовуються матеріалами справи № 63/8-02-05-2025, зокрема.
- (280) У листі від 20.02.2025 № 129 (вх. № 63-01/652 від 24.02.2025) Моршинська міська рада зазначила, що неодноразово пропонувала субвенцію Долинській територіальній громаді для співфінансування витрат по заміні, реконструкції чи санації водопровідних мереж, по яких надаються послуги споживачам с. Баня Лисовицька, а також сприятиме в наданні дозволів на виконання земляних робіт та фінансування відновлення пошкоджень об'єктів благоустрою, у разі якщо буде неминуча потреба у таких пошкодженнях при виконанні робіт по заміні, реконструкції чи санації мереж водопостачання у межах Моршинської територіальної громади (листи до КП «Водоканал» від 27.11.2023 № 1108/03.14 та від 30.12.2023 № 1196 містяться в матеріалах справи).
- (281) Болехівська міська рада у листі від 24.02.2025 № 617/021-21/25 (вх. № 63-01/674 від 27.02.2025) зазначила, що виконавчий комітет Болехівської міської ради листом від 01.11.2024 № 457/02-29/24 повідомила Долинську міську раду про те, що міською радою розробляється Програма, спрямована на забезпечення населення територіальної громади питною водою.
- (282) Також зазначила, що в рамках реалізації прийнятої програми Болехівська міська рада готова надати міжбюджетний трансферт бюджету Долинської територіальної громади для КП «Водоканал» на реконструкцію та ремонти діючих систем водопостачання.
- (283) На виконання зазначеного, Болехівською міською радою прийнято рішення від 11.12.2024 № 05-50/24 «Про затвердження Програми «Питна вода» Болехівської територіальної громади на 2025 рік». В рамках програми передбачено фінансування в розмірі 1000,00 тис. грн. для підвищення надійності роботи системи питного

водопостачання КП «Водоканал» Долинської міської ради на території Болахівської територіальної громади.

- (284) Болахівська міська рада листами від 21.01.2025 № 37/021-29/25 та № 38/021-29/25 зверталась до Підприємства і Долинської міської ради щодо проведення спільних дій в напрямку розробки та подання спільних проектів для участі в конкурсах та програмах, з метою залучення додаткових джерел фінансування із бюджетів різних рівнів та донорських організацій для модернізації мереж водопостачання та покращення діяльності КП «Водоканал».
- (285) Однак, як стверджують територіальні громади, зазначене не бралось до уваги КП «Водоканал» і Долинською міською радою.
- (286) Щодо збитковості діяльності Підприємства внаслідок утримання водопровідних мереж централізованого водопостачання, які проходять територією Болахівської, Вигодської та с. Баня Лисовицька Моршинської територіальних громад, повідомляється таке.
- (287) Постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 року № 869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на комунальні послуги» затверджено Порядок формування тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення (далі – Порядок), який визначає механізм формування тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення для суб'єктів природних монополій, які провадять або мають намір провадити господарську діяльність з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення та застосовується під час установа органів місцевого самоврядування (далі - уповноважені органи) тарифів на централізоване водопостачання та/або централізоване водовідведення для суб'єктів природних монополій, зазначених у пункті 1 цього Порядку, та поширюється на таких суб'єктів під час розрахунку зазначених тарифів.
- (288) Підпунктом 14 пункту 4 Порядку визначено, що тарифи на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення – це вартість одиниці (1 куб. метра) централізованого водопостачання чи централізованого водовідведення відповідної якості як грошовий вираз планованих економічно обґрунтованих витрат, витрат на відшкодування витрат, планованого прибутку.
- (289) Відповідно до пункту 7 Порядку, з метою забезпечення відшкодування всіх економічно обґрунтованих витрат, пов'язаних із наданням послуг з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, перегляд тарифів на централізоване водопостачання та/або централізоване водовідведення та їх структури здійснюється уповноваженим органом щороку за заявою ліцензіата.
- (290) У разі зміни протягом строку дії тарифів обсягу окремих витрат, пов'язаних із провадженням господарської діяльності з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, з причин, що не залежать від ліцензіата, зокрема збільшення або зменшення податків і зборів (обов'язкових платежів), мінімальної заробітної плати, прожиткового мінімуму, орендної плати та амортизації, підвищення або зниження цін і тарифів на паливно-енергетичні та інші матеріальні ресурси, зміни обсягу фінансових витрат, складової частини планованого прибутку, у тому числі внаслідок зміни курсу валют за наявності у ліцензіата кредитних зобов'язань перед міжнародними фінансовими організаціями, може проводитися коригування тарифів.
- (291) Пунктом 16 Порядку передбачено включення планованого прибутку до тарифів на централізоване водопостачання та/або централізоване водовідведення, який визначається як сума коштів, що додається до суми повної планованої собівартості і спрямовується на здійснення заходів інвестиційної програми, погашення основної суми запозичень (кредитів/позик) та/або інвестування за рахунок власного капіталу в необоротні матеріальні та нематеріальні активи для провадження ліцензованої діяльності, забезпечення необхідного рівня прибутковості капіталу власників

(нарахування дивідендів), відрахування до резервного капіталу, а також відшкодування витрат з податку на прибуток та забезпечення обігових коштів.

- (292) А нормами пунктів 32-40 Порядку визначено можливість відшкодування втрат ліцензіатів, які виникають протягом періоду розгляду розрахунків тарифів на централізоване водопостачання та/або централізоване водовідведення, їх встановлення та оприлюднення уповноваженим органом.
- (293) З зазначеного слідує, що витрати на надання послуги з централізованого водопостачання повинні покриватись не за рахунок бюджету органу місцевого самоврядування, а внаслідок встановлення уповноваженим органом (виконавчим комітетом Долинської міської ради) економічно обґрунтованого тарифу на централізоване водопостачання. Надання фінансової підтримки Підприємству з бюджету Долинської міської ради для покриття збитковості надання послуги з централізованого водопостачання є правом, а не обов'язком органу місцевого самоврядування.
- (294) За інформацією, наданою КП «Водоканал» листом від 05.12.2024 № 544 (вх. № 63-01/3004 від 06.12.2024), тариф на послугу з централізованого водопостачання встановлений виконавчим комітетом Долинської міської ради ще з 1 січня 2022 року та діє по теперішній час, а в теперішніх умовах зростання цін на товари і послуги, а отже і складових витрат, пов'язаних з наданням послуги, може бути заниженим та економічно необґрунтованим.

7.3 Щодо відповідальності територіальних громад за водопостачання

- (295) У листі КП «Водоканал» зазначає, що *відповідно до частини п'ятої статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», вирішення питань водопостачання покладається на виконавчі органи сільських, селищних та міських рад. Виходячи з таких законодавчих норм Болехівська, Вигодська та Моршинська територіальні громади несуть відповідальність за організацію водопостачання на своїх територіях. А КП «Водоканал» не має обов'язку забезпечувати водопостачання для інших громад, особливо за умов збитковості діяльності.*
- (296) З приводу цього, крім зазначеного вище, варто зауважити, що організація водопостачання на територіях Долинської, Болехівської, Вигодської та с. Баня Лисовицька Моршинської територіальних громад відбулась з часу діяльності Долинського виробничого управління водопровідно-каналізаційного господарства (код ЄДРПОУ (*інформація з обмеженим доступом*)), майно якого до 2021 року перебувало у спільній власності територіальних громад сіл, селища, міста Долинського району. У 2021 році безоплатно передано у власність Долинської міської ради об'єднаної територіальної громади та в управління КП «Водоканал» майно (цілісний майновий комплекс), за допомогою якого Підприємство забезпечує централізованим водопостачанням як мешканців Долинської територіальної громади, так і споживачів Болехівської, Вигодської та Моршинської територіальних громад, а тому покласти обов'язок на ці громади в самостійній організації водопостачання на своїй території є безпідставним.
- (297) Таким чином, зазначені пояснення Підприємства не можуть бути враховані Відділенням.

7.4 Щодо укладення та розірвання договорів про надання послуги з централізованого водопостачання

- (298) За поясненням КП «Водоканал», *тексти договорів затверджені Рішенням № 651 виконавчого комітету Долинської міської ради. Умова про можливість дострокового розірвання договорів була введена для забезпечення гнучкості у перехідний період, пов'язаний з виконанням Рішення №2540. Підприємство посилається на судові висновки,*

згідно з якими дотримання форми та змісту типового договору, рекомендованого органом управління суб'єктам господарювання для використання при укладенні ними договорів є правом сторін, за необхідності сторони мають право за взаємною згодою сторін змінювати окремі умови, передбачені типовим договором або доповнювати його зміст. Доповнення договору, які не передбачені Типовим договором, не є порушенням за вільного волевиявлення сторін.

- (299) Щодо наведеного зазначається таке.
- (300) Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері централізованого водопостачання передбачені статтею 13 Закону України «Про питну воду та питне водопостачання», а в сфері житлово-комунальних послуг – частиною третьою статті 4 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».
- (301) Відповідно до повноважень, наданих органу місцевого самоврядування, у сфері централізованого водопостачання Долинська міська рада та її виконавчий комітет не наділені правом встановлювати умови та порядок укладання/розірвання договорів про надання послуги з централізованого водопостачання.
- (302) Згідно з пунктом 8 частини третьої статті 12 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», строк дії договору, порядок і умови продовження його дії та розірвання, є істотними умовами договору про надання житлово-комунальних послуг.
- (303) Відповідно до частини третьої статті 13 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», договір про надання комунальних послуг укладається строком на один рік. Якщо за один місяць до закінчення зазначеного строку жодна із сторін не повідомить письмово другу сторону про відмову від договору, договір вважається продовженим на черговий однорічний строк.
- (304) Статтею 179 Господарського кодексу України передбачено, що при укладенні господарських договорів сторони можуть визначати зміст договору на основі, зокрема типового договору, затвердженого Кабінетом Міністрів України, чи у випадках, передбачених законом, іншим органом державної влади, коли сторони не можуть відступати від змісту типового договору, але мають право конкретизувати його умови; договору приєднання, запропонованого однією стороною для інших можливих суб'єктів, коли ці суб'єкти у разі вступу в договір не мають права наполягати на зміні його змісту.
- (305) Оскільки строк дії договору, порядок і умови продовження його дії та розірвання, закріплені Законом України «Про житлово-комунальні послуги» як істотні умови договору про надання житлово-комунальних послуг, вони не можуть бути змінені або конкретизовані за згодою сторін чи в односторонньому порядку.
- (306) Підтвердженням того, що договір про надання комунальної послуги не може бути укладений строком менше одного року, містяться також у роз'ясненнях Мінрегіонбуду, наданих у листі від 18.03.2025 № 6437/25/10/-25 (вх. №63-01/239К від 20.03.2025).

7.5 Щодо призупинення надання послуги з централізованого водопостачання

- (307) КП «Водоканал» у листі надає пояснення, що *припинення водопостачання у січні 2025 року було зумовлене відсутністю правової підстави – договору, який є обов'язковим елементом надання послуги з централізованого водопостачання, та небажання окремих споживачів укласти нові договори.*
- (308) Такі пояснення спростовуються викладеними у рішенні обставинами, зокрема.
- (309) Правові підстави для перерви у наданні комунальних послуг та обмеження (припинення) надання послуг, у тому числі послуги з централізованого водопостачання, визначені пунктами 11 та 52 Правил надання послуг, частиною другою статті 16 та частиною 4

статті 26 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».

- (310) А відповідно до підпунктів 4, 5 пункту 2.2 глави 2 Ліцензійних умов, яких зобов'язаний дотримуватись КП «Водоканал», у разі планового або позапланового припинення (у зв'язку з неможливістю використання матеріально-технічної бази) провадження ліцензованої діяльності загалом або за певним місцем провадження ліцензованої діяльності ліцензіат зобов'язаний повідомити споживача у встановлений договором строк про дату і причини припинення ліцензованої діяльності із визначенням приблизної дати відновлення її провадження; забезпечити присутність керівника суб'єкта господарювання, його заступника або іншої уповноваженої особи під час проведення органом ліцензування в установленому законом порядку перевірки дотримання ліцензіатом вимог цих Ліцензійних умов.
- (311) Однак, причиною відмови у підписанні запропонованого КП «Водоканал» у січні 2025 року договору про надання послуги з централізованого водопостачання було те, що внаслідок неналежної передачі мереж централізованого водопостачання до Болехівської, Вигодської та Моршинської територіальних громад, суб'єкти господарювання, які є на території цих громад, на законних підставах, без отримання ліцензії, не можуть придбавати в іншого ліцензіата питну воду з метою її подальшої реалізації споживачам, тобто з якими КП «Водоканал» може укласти договір про постачання води.
- (312) КП «Водоканал», користуючись своїм монопольним становищем, висувало умови щодо припинення водопостачання споживачам зазначених територіальних громад, які не мали альтернативи в отриманні послуг від іншого суб'єкта господарювання, та призупинили у січні 2025 року надання послуги з централізованого водопостачання окремим споживачам, що призвело до ущемлення інтересів споживачів, за відсутності альтернативи в отриманні послуги від іншого суб'єкта господарювання.

7.6 З приводу можливості застосування постанови Кабінету Міністрів України від 21.09.1998 №1482 «Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності»

- (313) КП «Водоканал» у листі зауважило, що затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 21.09.1998 №1482 «Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності» Положення про порядок передачі об'єктів державної власності не поширюється на передачу мережі водопроводу з комунальної власності однієї територіальної громади до комунальної власності іншої територіальної громади, а регулюється Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні», який визначає повноваження органів місцевого самоврядування щодо управління комунальною власністю, а також рішеннями відповідних місцевих рад обох територіальних громад, які приймають рішення про передачу та прийняття майна.
- (314) Відділення зсилається на постанову Кабінету Міністрів України від 21.09.1998 №1482 на підставі роз'яснень Мінрегіонбуду, наданих у листі від 18.03.2025 № 6437/25/10/-25 (вх. № 63-01/239К від 20.03.2025).
- (315) Також, слід зазначити що дії КП «Водоканал» щодо виконання Рішення № 2540 містять примусовий характер передачі відповідного майна (мереж централізованого водопостачання) та зобов'язання відповідної територіальної громади до створення нею комунального підприємства (отримання ліцензії на централізоване водопостачання діючим комунальним підприємством) в безальтернативному порядку, без оформлення належним чином прийняття у власність мереж водопроводів цими громадами.
- (316) Відповідно до частини четвертої статті 14 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», зміна форми власності або перехід права власності

на системи питного водопостачання (крім об'єктів централізованого питного водопостачання) здійснюється в порядку, передбаченому законом, за умови, що це не призведе до порушення режиму функціонування таких систем або їх частин, погіршення якості питної води та умов надання послуг споживачам, у тому числі тарифів на послуги централізованого водопостачання.

(317) Враховуючи зазначене, наведені твердження КП «Водоканал» не спростовують вчинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції.

8. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

(318) Наведені КП «Водоканал» пояснення не можуть бути взяті до уваги, оскільки не спростовують фактів укладення договорів про надання послуги з централізованого водопостачання, умови якого не відповідають чинному законодавству, що створило умови для розірвання договорів про надання послуги з централізованого водопостачання із споживачами Болехівської, Вигодської та Моршинської територіальних громад, та подальшого укладення договорів на строк менше одного року, всупереч чинному законодавству.

(319) Також, викладені КП «Водоканал» обставини не спростовують висунення умов щодо забезпечення послугою з централізованого водопостачання виключно у разі укладення договору з органом місцевого самоврядування або визначеним єдиним суб'єктом господарювання Болехівської та Вигодської територіальних громад та с. Баня Лисовицька Моршинської територіальної громади, за відсутності на території цих громад, крім КП «Водоканал», іншого суб'єкта господарювання, який має ліцензію на здійснення діяльності з централізованого водопостачання, та щодо призупинення у січні 2025 року надання послуги з централізованого водопостачання окремим споживачам Болехівської та Вигодської територіальних громад з не передбачених чинним законодавством підстав.

(320) Враховуючи наведене, дії КП «Водоканал», які полягають в укладенні договорів про надання послуги з централізованого водопостачання, умовами якого визначено можливість припинення договору шляхом його розірвання з ініціативи будь-якої сторони за умови попередження іншої сторони за один місяць до дати розірвання договору, що не передбачено Типовими договорами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 02.02.2022 № 85 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 05 липня 2019 року № 690»; та у достроковому розірванні договорів про надання послуги з централізованого водопостачання із споживачами Болехівської, Вигодської та Моршинської територіальних громад та подальшому укладенні договорів на строк менше одного року, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуги з централізованого водопостачання шляхом вчинення таких дій, що могли призвести до ущемлення інтересів споживачів та були б неможливими за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.

(321) Дії КП «Водоканал», які полягають у повідомленні споживачів Болехівської та Вигодської територіальних громад та с. Баня Лисовицька Моршинської територіальної громади щодо забезпечення послугою з централізованого водопостачання виключно у разі укладення договору з органом місцевого самоврядування або визначеним єдиним суб'єктом господарювання, за відсутності на території цих громад, крім КП «Водоканал», іншого суб'єкта господарювання, який має ліцензію на здійснення діяльності з централізованого водопостачання, та призупиненні у січні 2025 року

надання послуги з централізованого водопостачання окремим споживачам Болехівської та Вигодської територіальних громад з не передбачених чинним законодавством підстав, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 5 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку послуги з централізованого водопостачання шляхом часткової відмови від придбання послуги з централізованого водопостачання, за відсутності альтернативних джерел придбання.

9. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ШТРАФУ

- (322) Відповідно до абзацу 2 частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, передбачене пунктом 2 статті 50 цього Закону, органи Комітету накладають штраф на суб'єктів господарювання у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- (323) Згідно зі статтею 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення законодавства, яке передбачене пунктом 2 статті 50 цього Закону, на суб'єкта господарювання накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- (324) Механізм розрахунку розміру штрафу, передбаченого, зокрема, частиною другою статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», що накладається за порушення законодавства про захист економічної конкуренції (далі – порушення), визначено Порядком визначення розміру штрафу, що накладається за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 14.12.2023 № 22-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 25 січня 2024 року за № 123/41468 (далі – Порядок № 22-рп).
- (325) Згідно з розділом III Порядку № 22-рп визначення розміру штрафу здійснюється такими етапами:
- визначення базового розміру штрафу;
  - коригування розміру штрафу з урахуванням обставин, що беруться до уваги під час визначення розміру штрафу та збільшують або зменшують розмір штрафу порівняно з базовим розміром штрафу;
  - визначення граничного розміру штрафу.
- (326) Граничним розміром штрафу відповідно до абзацу третього пункту 2 розділу I Порядку № 22-рп є максимальний розмір штрафу, що може бути накладений, зокрема, за порушення відповідно до частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (327) Визначення базового розміру штрафу здійснюється згідно з положеннями розділу IV Порядку № 22-рп.
- (328) Згідно з пунктом 1 розділу IV Порядку № 22-рп базовий розмір штрафу визначається з урахуванням:
- необхідності вилучення доходу (виручки), отриманого внаслідок порушення (за наявності та можливості обрахувати у грошовому виразі);
- забезпечення стримуючого ефекту.
- (329) Пунктом 2 розділу IV Порядку № 22-рп визначено, що з метою забезпечення можливості врахування обставин, що беруться до уваги під час визначення розміру штрафу та

збільшують його порівняно з базовим розміром, базовий розмір штрафу не повинен перевищувати двох третин граничного розміру штрафу.

- (330) Згідно з підпунктом 1 пункту 4 розділу IV Порядку № 22-рп визначення базового розміру штрафу за вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 Закону, базовий розмір штрафу встановлюється в розмірі до 30 відсотків доходу (виручки), пов'язаного з порушенням, з урахуванням ступеня негативного впливу на конкуренцію та/або на інтереси суб'єктів господарювання чи споживачів, що встановлюється в кожному конкретному випадку вчинення порушення, з урахуванням обставин справи.
- (331) Пунктом I розділу V Порядку передбачено, що у разі наявності обставин, що беруться до уваги під час визначення розміру штрафу, базовий розмір штрафу збільшується або зменшується з урахуванням цих обставин.
- (332) Згідно з формою № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» чистий дохід КП «Водоканал» від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за 2024 рік становив *(інформація з обмеженим доступом)*.
- (333) Згідно з інформацією КП «Водоканал», наданою у листі від 24.02.2025 № 89 (вх. № 63-01/680 від 27.02.2025) обсяг наданих послуг для споживачів Болехівської, Вигодської та Моршинської територіальних громад за 2024 рік становить *(інформація з обмеженим доступом)*.
- (334) Отже, дохід КП «Водоканал», пов'язаний з порушенням, становить *(інформація з обмеженим доступом)*.
- (335) Базовий розмір штрафу без застосування стримуючого ефекту становить: *(інформація з обмеженим доступом)*.
- (336) При цьому, граничний розмір штрафу, який може бути накладений Відділенням на КП «Водоканал» відповідно до частини шостої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», не може становити більше як чотири тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.
- (337) При визначенні розміру штрафу враховано наступне:
- тривалість вчинення порушення;
  - невизнання вчинення порушення;
  - порушення не припинено.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами і доповненнями), статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 4 розділу VIII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р, із змінами), Порядку визначення розміру штрафу, що накладається за порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 14 грудня 2023 року № 22-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 25 січня 2024 року за № 123/41468, адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», комунальне підприємство «Водоканал» Долинської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи – *(інформація з обмеженим доступом)*) є суб'єктом господарювання, який у часовий період з січня 2023 року по квітень 2025 року займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуги з централізованого водопостачання на території населених пунктів: *(інформація з обмеженим доступом)*, у межах діючих систем централізованого водопостачання, які перебувають в його управлінні та користуванні, як таке, що не має жодного конкурента, тобто, з часткою 100 %.

2. Визнати дії комунального підприємства «Водоканал» Долинської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи – *(інформація з обмеженим доступом)*), які полягають в укладенні договорів про надання послуги з централізованого водопостачання, умовами якого визначено можливість припинення договору шляхом його розірвання з ініціативи будь-якої сторони за умови попередження іншої сторони за один місяць до дати розірвання договору, що не передбачено Типовими договорами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 02.02.2022 № 85 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 05 липня 2019 року № 690»; у достроковому розірванні договорів про надання послуги з централізованого водопостачання із споживачами Болехівської, Вигодської та с. Баня Лисовицька Моршинської територіальних громад та подальшому укладенні договорів на строк менше одного року, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуги з централізованого водопостачання шляхом вчинення таких дій, що могли призвести до ущемлення інтересів споживачів та були б неможливими за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.

3. За порушення, зазначене в пункті 2 резолютивної частини цього рішення, накладати на комунальне підприємство «Водоканал» Долинської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи – *(інформація з обмеженим доступом)*) штраф у розмірі 68000 (шістдесят вісім тисяч) гривень.

4. Визнати дії комунального підприємства «Водоканал» Долинської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи – *(інформація з обмеженим доступом)*), які полягають у повідомленні споживачів Болехівської та Вигодської територіальних громад та с. Баня Лисовицька Моршинської територіальної громади щодо забезпечення послугою з централізованого водопостачання виключно у разі укладення договору з органом місцевого самоврядування або визначеним єдиним суб'єктом господарювання, за відсутності на території цих громад, крім КП «Водоканал», іншого суб'єкта господарювання, який має ліцензію на здійснення діяльності з централізованого водопостачання, та у призупиненні у січні 2025 року надання послуги з централізованого водопостачання окремим споживачам Болехівської та Вигодської територіальних громад з не передбачених чинним законодавством підстав, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 5 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку послуги з централізованого водопостачання шляхом часткової відмови від придбання послуги з централізованого водопостачання, за відсутності альтернативних джерел придбання.

5. За порушення, зазначене в пункті 4 резолютивної частини цього рішення, накладати на комунальне підприємство «Водоканал» Долинської міської ради (ідентифікаційний код юридичної особи – *(інформація з обмеженим доступом)*) штраф у розмірі 68000 (шістдесят вісім тисяч) гривень.

Відповідно до частини третьої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» штраф підлягає оплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до частини тринадцятої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції», протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Згідно з частиною першою статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня його одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова Колегії,
Голова Відділення

Олександр КРИЖАНОВСЬКИЙ